

გაზეთი ბეჭდის, „ვერსიას“ ერთი

ვერსია

ფასი 50 თეთრი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

№62 (957) 13 - 15 ივნისი, 2014 წელი

გვ. 7-12

ცენსკო

საპარტოვლოს საარჩევნო ადმინისტრაცია

თიბისი ბანკის აქციაზე ლონდონის საფონდო ბირჟაზე განთავსდა

ექსკლუზიური ინტერვიუ ბიძა ჭანტუაშვილისთან

რა კითხვები აქვს ბიძის ივანიშვილთან და აქვს თუ არა კავშირი „რუსთავი 2-ის“ ახადანიმაციურ სერიდთან „ქერის უბანი“

გლობალური მნიშვნელობის ტრანზაქცია — ბანკის აქციების ლიზინგებამ 400 მილიონ დარს გადააქარბა

მარნეულში, „ქართულმა ოცნებამ“ კანდიდატურა ორი, ეთნიკურად აზერბაიჯანელი, ოპოზიციური კანდიდატის სასარგებლოდ მოხსნა

კოალიცია „ქართული ოცნების“ პოლიტსაბჭო განცხადებას ავრცელებს, რომელსაც უცვლელად გადავაზობთ: „კოალიცია „ქართული ოცნების“ პოლიტსაბჭომ იმსჯელა და, მარნეულში შექმნილი რეალობიდან გამომდინარე, იმისათვის, რომ ოპოზიციურმა პარტიებმა ვერ მოახერხონ ეთნიკურ ნიადაგზე დაპირისპირების პროვოცირება, აგრეთვე თავიდან იქნეს აცილებული დამატებითი სიტუაციის ესკალაცია, მიიღო გადაწყვეტილება, ურჩიოს მარნეულის „ქართული ოცნების“ კანდიდატს, მოხსნას არჩევნებიდან საკუთარი კანდიდატურა ეთნიკურად აზერბაიჯანელი ოპოზიციური კანდიდატის სასარგებლოდ.

ჩვენ ვარდევთ წლების განმავლობაში დამკვიდრებულ მანკიერ პრაქტიკას, როდესაც, როგორც წესი, მარნეულში ხელისუფლება

ამომრჩეველს თავს ახვევდა საკუთარ კანდიდატს და ყოველთვის იმარჯვებდა სახელისუფლებო კანდიდატი.

აქამდე ყველა ხელისუფლება გადაწყვეტილებას იღებდა მხოლოდ საკუთარი ვინოპარტიული ინტერესებიდან გამომდინარე და ამას აყენებდა სახელმწიფოებრივ ინტერესზე მაღლა, რაც ხელს უწყობდა ქვეყანაში, საზოგადოებაში დაბალი პოლიტიკური კულტურის დამკვიდრებას.

იმის ნიშნად, რომ ჩვენი ხელისუფლებისთვის მთავარია სახელმწიფოს ინტერესები, საზოგადოებრივი თანხმობა და ქვეყანაში პოლიტიკური კულტურის ამაღლება, ვქმნით პრეცედენტს, როდესაც ხელისუფლება თავად ხსნის თავის კანდიდატურას ოპოზიციური კანდიდატების სასარგებლოდ“.

სლოგანების ომი

80-დან 76 შემთხვევაში საარჩევნო სუბიექტებმა კანდიდატურის მოხსნისას ზენოლის ფაქტები არ დაადასტურეს

მთავარი პროკურატურა საარჩევნო სუბიექტების მიმართ განხორციელებულ შესაძლო ზენოლასთან დაკავშირებით სპეციალურ განცხადებას ავრცელებს: „საქართველოს პროკურატურამ საარჩევნო სუბიექტების მიმართ განხორციელებული შესაძლო ზენოლის 80 ფაქტი გამოიკვლია, საიდანაც უწყებამ გამოძიება მხოლოდ 4 შემთხვევაში დაიწყო. პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ მოწოდებული, აგრეთვე მედიასაშუალებებით გავრცელებული ინფორმაციის ნამდვილობის გადამოწმების მიზნით 100-ზე მეტი პირი გამოიკითხა, რომელთა შორის იყვნენ არამხოლოდ შესაძლო ზენოლის ე.წ. მსხვერპლები, არამედ ყველა ის პირი, რომელსაც მითითებულ ფაქტებთან დაკავშირებით გააჩნდა რაიმე სახის ინფორმაცია. ამასთანავე, საქართველოს პროკურატურის თანამშრომლებმა უშუალოდ გადაამოწმეს ის ფაქტები, სადაც შესაძლო მუქარასა და ზენოლაში სამართალდამცავი ორგანოების თანამშრომლებს ამხელდნენ. 80-დან 76 შემთხვევაში საარჩევნო სუბიექტებმა გამოკითხვისას არ დაადასტურეს გავრცელებული ინფორმაცია სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენელთა ან სხვა პირთა მხრიდან ზენოლის შედეგად კანდიდატურის მოხსნის შესახებ და კანდიდატურის მოხსნის მიზეზად სხვადასხვა პირადი (ოჯახური მდგომარეობა, ასაკი, გადატვირთულობა და ა.შ.) მოტივი დაასახელეს.

პროკურატურამ გამოიკვლია უწყებათშორის საბჭოს სხდომაზე გაუღებელი საკითხი შალვა გოლოშვილის მიმართ ზენოლის შემთხვევის ფაქტზე, რომლის შესახებ ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის პოლიტიკური პარტია „თავისუფალი დემოკრატების“ წევრმა თამაზ მაცაშვილმა განუცხადა. გამოკითხვისას სამართალდამცავი ორგანოების მხრიდან რაიმე ფორმით ზენოლის ფაქტი უარყო როგორც შალვა გოლოშვილმა, ისე თამაზ მაცაშვილმა, რომლის გამოკითხვას ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის წარმომადგენელი ესწრებოდა. თამაზ მაცაშვილმა ასევე განმარტა, რომ ზენოლის ფაქტთან დაკავშირებით ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის წარმომადგენელთან მხოლოდ ვარაუდი გამოთქვა.

4 შემთხვევაში დაიწყო გამოძიება საქართველოს სსკ-ს 150-ე მუხლით, რაც გულისხმობს ადამიანის ქმედების თავისუფლების უკანონო შეზღუდვას, ესე იგი, მის ფიზიკურ ან ფსიქიკურ იძულებას, შეასრულოს ან არ შეასრულოს მოქმედება, რომლის განხორციელება ან რომლისაგან თავის შეკავება მის უფლებას წარმოადგენს, ან საკუთარ თავზე განიცადოს თავისი ნება-სურვილის საწინააღმდეგო ზემოქმედება. გამოძიება გრძელდება მუქარის შემცველი ზარების ავტორების და იმ პირთა ვინაობის დასადგენად, რომლებიც შესაძლოა, ფლობდნენ რაიმე ინფორმაციას მომხდარ ფაქტთან დაკავშირებით.

პროკურატურა ასევე დაინტერესდა სოფელ უდეში მომხდარი სავარაუდო ზენოლის ფაქტებითაც. გამოკითხვებზე როგორც საარჩევნო კანდიდატები, რომლებმაც გავრცელებული ინფორმაცია ზენოლის შედეგად კანდიდატურების მოხსნის შესახებ არ დაადასტურეს, რაზეც შედეგად შესაბამისი დოკუმენტაცია. პროკურატურამ შეისწავლა მედიასაშუალებით გავრცელებული ინფორმაცია ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან ოპოზიციის დეპუტატობის კანდიდატის კახა კილაძის მიერ კანდიდატურის მოხსნის შესახებ. გამოკითხვისას კახა კილაძემ განმარტა, რომ კანდიდატურა თავიდანვე ფორმალურად დაყენა მისი მეგობრის — ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ოპოზიციის რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარის მიხეილ გოგოტიშვილის თხოვნით, რომელმაც აუხსნა, რომ რეგისტრაცია ფორმალურ ხასიათს ატარებდა და ნებისმიერ დროს შეეძლო კანდიდატურის მოხსნა“.

„პირველი“

Freedom House-ის მონაცემებით, საქართველოში დემოკრატიის ხარისხი გაუმჯობესდა

ორგანიზაციამ გამოაქვეყნა ანგარიში — „ქვეყნები გარდამავალ ეტაპზე — 2014“. საქართველოში დემოკრატიის ხარისხის შეფასება ერთიანი ნაციონალური 4,75-დან 4,68 ქულამდე გაუმჯობესდა, 2012 წელს კი იგივე ორგანიზაცია საქართველოში დემოკრატიის ხარისხს 4,82 ქულით აფასებდა. ანგარიშის ავტორების განმარტებით, შეფასების 7-ქულიან სისტემაში 1-იანი ყველაზე მეტ პროგრესს აღნიშნავს, 7-იანი კი ყველაზე დაბალს. საარჩევნო პროცესი საქართველოში 4,5 ქულით ფასდება, სასამართლოს დამოუკიდებლობა — 5 ქულით, მედიის დამოუკიდებლობა — 4 ქულით. 2005-დან 2014 წლამდე პერიოდში დემოკრატიის ხარისხის ზრდის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი საქართველოს აქვს — ის 0,28 ქულითაა გაუმჯობესებული.

„პირველი“

თა წელსიანი შილდაკარგულ ოჯახებს მიმართავს

იუსტიციის მინისტრი მოუწოდებს მათ, აგრესიას თავად ნუ განახორციელებენ და გამოძიების შედეგებს დაელოდონ: „მიემართავ უმორჩილესი თხოვნით ყველა იმ ოჯახს, რომელმაც სახელმწიფოს ხელით დაკარგა შვილი, დაკარგა ძმა, წინა მთავრობის მმართველობის პერიოდში და თანაც ზოგმა ისე, რომ დღესაც ვერ ელერსა ცხედრის პოვნას, დაელოდონ დაწყებული გამოძიების შედეგებს და ნუ განახორციელებენ თავად აგრესიას, რამაც უარესი შედეგი შეიძლება მოიტანოს მათთვის, როგორც ეს მოხდა თბილისში ერთ-ერთ კაფეში“.

„პირველი“

შს-მ კიბარანაშაული განსნა

შს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის კიბარანაშაულთან ბრძოლის სამმართველოს თანამშრომლებმა, კომპიუტერულ სისტემაში უნებართვო შეღწევისა და პლასტიკური ბარათიდან ფულადი თანხის ფარულად დაუფლების ბრალდებით, 1986 წელს დაბადებული, საქართველოს მოქალაქე ელენე გ. და 1990 წელს დაბადებული, რუსეთის მოქალაქე გიორგი მ. დააკავეს.

გამოძიებამ დაადგინა, რომ ელენე გ. გიორგი მ-ს კუთვნილ კაფე-ბარში მიმტანად მუშაობდა, მასთან შეთანხმებით, სპეციალური მოწყობილობის — ე.წ. რიდერის საშუალებით, 2014 წლის მარტიდან მაისამდე უკანონოდ აგროვებდა ბარის სხვადასხვა კლიენტის საბარათე მონაცემებს და კლიენტების მიერ თანხის გადახდის დროს ტერმინალებზე დაფიქსირებულ პინ-კოდებს იმასხვრებდა. ბრალდებულებმა აღნიშნული მეთოდით 300 მოქალაქის პლასტიკური ბარათის მონაცემები მართლსაწინააღმდეგოდ მოიპოვეს. უკანონოდ მოპოვებული მონაცემების გამოყენებით, გიორგი მ. სპეციალური მოწყობილობის — ე.წ. რაითერი-ს საშუალებით ყალბ პლასტიკურ ბარათებს ამზადებდა და აღნიშნული ბარათების გამოყენებით ელენე გ-სთან ერთად სხვადასხვა ბანკომატიდან თანხებს მართლსაწინააღმდეგოდ ანაღებდა. აღნიშნული სქემით, 2014 წლის მაისში ელენე გ. და გიორგი მ. ფარულად დაეუფლნენ სხვადასხვა მოქალაქის კუთვნილ 1400 ლარს.

სამართალდამცველებმა ბრალდებულების საცხოვრებელი ბინების ჩხრეკისას უკანონოდ მითვისებული თანხები, 47 ცალი პლასტიკური ბარათი, ტექნიკური მოწყობილობები — ე.წ. რიდერი და რაითერი, კომპიუტერული ტექნიკა და მესხიერების ფლეშ-ბარათები ნივთმტკიცებად ამოიღეს. ბრალდებულები ჩადენილ დანაშაულს აღიარებენ.

გამოძიება მიმდინარეობს წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ კომპიუტერულ სისტემაში უნებართვო შეღწევის, წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით კომპიუტერულ სისტემაში შეღწევისთვის საჭირო დაშვების კოდის უნებართვო შენახვის, ყალბი საანგარიშსწორებო ბარათის დამზადება-გამოყენების და წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ ქურდობის ფაქტზე, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია (საქართველოს სსკ-ს 284-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, 285-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით, 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, 210-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით).

„ვერსიონი“

გიორგი ქადაგიძე მომხმარებლებს ე.წ. საკრედიტო მახეობის შესახებ აფრთხილებს

საკითხთან დაკავშირებით ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი საბანკო სექტორის წარმომადგენლებს შეხვდა. გიორგი ქადაგიძის განმარტებით, მნიშვნელოვანია, მომხმარებლებმა სესხის აღებისას არა მხოლოდ კარგად ნაიკითხოვნ ხელშეკრულებები, არამედ მაქსიმალური სიფრთხილე გამოიჩინონ ისეთი პროდუქტის მოხმარებისას, როგორცაა განვადება, საკრედიტო ბარათი და სესხის გადაფარვა: „უკანასკნელი ტენდენციების ანალიზი ცხადყოფს, რომ მნიშვნელოვნად იზრდება საცალო დაკრედიტება სამომხმარებლო სექტორში. თუ ამას დაემატებთ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს, ლომბარდებს, მომენტალურ განვადებებს და სხვა, ვიღებთ სურათს, როცა ვალის მომსახურების ტვირთი მოსახლეობის გარკვეულ ნაწილში არის საკმაოდ მაღალი, გაზრდის შემთხვევაში კი, შეიძლება დიდ საფრთხეს შეიცავდეს. დაბალი შემოსავლის მქონე ქვეყანაში, არაა გასაკვირი, ადამიანების ნაწილს ფინანსური პრობლემა შეექმნას. ამ ფონზე, სავარაუდოა, რომ იგი მიაკითხავს შესაბამის ინსტიტუტს სესხის რესტრუქტურის მიზნით. პრობლემა და არაეთიკური პოლიტიკა კი არის ზუსტად ის, რომ ესა თუ ის საკრედიტო ინსტიტუტი ასეთ ადამიანს სთავაზობს ახალ სესხს ძველის გადასაფარად. როგორც წესი, ეს არის საკითხის დროებითი და არა ფუნდამენტური მოგვარება. თითოეულ ასეთ შემთხვევაზე ადეკვატური რეაგირება გვექნება, თუმცა არის მეორე ფაქტორიც — უშუალოდ მომხმარებლებს ვთხოვ, ვაფრთხილებ, მოვუწოდებ, არა მარტო ხელშეკრულებები ნაიკითხოვნ კარგად, არამედ მაქსიმალური სიფრთხილე გამოიჩინონ ისეთი პროდუქტის მოხმარებისას, როგორცაა განვადება, საკრედიტო ბარათები, სესხის გადაფარვა. ესენია ყველაზე ძვირი პროდუქტი, ამიტომ, როცა მათ ვირჩევთ, უნდა ვიყოთ მაქსიმალურად ფრთხილად და კარგად დავეგვიტოვოთ საკუთარი ფინანსები. ფუფუნების საგნების კრედიტით შეძენა რისკის შემცველია“.

ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი მიიჩნევს, რომ ბანკებმა საკრედიტო პოლიტიკა მაქსიმალურად უნდა მიუსადაგონ კლიენტებს.

„ინტერპრესნიუსი“

ჟოზე მანუელ ბაროზო თბილისშია

ევროკომისიის პრეზიდენტი ჟოზე მანუელ ბაროზოსთან ერთად საქართველოში გაფართოებისა და სამეზობლო პოლიტიკის საკითხებში ევროკომისარი შტეფან ფულე ჩამოვიდა.

თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში მაღალი რანგის სტუმრებს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრი ალექსი პეტრიაშვილი, სავარეო საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილე დავით ზალკალიანი და ევროკავშირში საქართველოს ელჩი ნატა საბანაძე დახვდნენ.

აეროპორტიდან ჟოზე მანუელ ბაროზო ავლაბრის სასახლეში გაემართა, სადაც საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილს შეხვდა. დღეს კი, ევროკომისარი პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ლარიაშვილთან ერთად საქართველო-ევროკავშირის მაღალი დონის საინვესტიციო კონფერენციას გახსნის.

„ინტერპრესნიუსი“

ენიმო კომპანია, 599-95-33-16

ირაკლი ლარიბაშვილი: „თიბისი ბანკის IPO საქართველოში ინვესტიციებს გაზრდის“

გლობალური მნიშვნელობის წრანზაქცია – ბანკის აქციების ღირებულებამ 400 მილიონ დარს გადააჭარბა

მაია მიშელაძე
593-51-90-12

11 ივნისს, ლონდონის საფონდო ბირჟაზე თიბისი ბანკის ოფიციალურ წარდგენას საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი გიორგი კვიციანი და საგარეო საქმეთა მინისტრი მათა ფანჯიკიძე დაესწრნენ. ლონდონის საფონდო ბირჟაზე თიბისი ბანკის აქციების პირველადი შეთავაზება (IPO – Initial Public Offering) უკვე განხორციელდა. ეს საერთაშორისო მნიშვნელობის ტრანზაქციაა, რადგან თიბისი ბანკის მიერ განთავსებული აქციების ღირებულებამ 400 000 000 ლარს გადააჭარბა. მთავრობის მეთაურმა ბანკს წარმატება მიულოცა და განაცხადა, რომ საერთაშორისო ბაზარზე საქართველოს წარმოსაჩენად, მან მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადადგა.

„დღეს ვუახლოვდებით განვითარების კიდევ უფრო მაღალ საფეხურს, სულ რამდენიმე კვირაში ხელს მოვაწერთ ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებას, რაც უფრო გააღრმავებს საქართველოს ინტეგრაციას ერთიან, თავისუფალ და მშვიდობიან ევროპაში“, — განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა და საზოგადოებას საქართველოში განხორციელებული წარმატებული რეფორმების შესახებაც მიახლოა ინფორმაცია. პრემიერის განმარტებით, საქართველოს მთავრობის მთავარი მიზნებია: მაკროეკონომიკური სტაბილურობა, ღია და სამართლიანი კონკურენცია ბაზარზე, საკუთრებისა და ინტელექტუალური საკუთრების შესაბამისი დაცვა, დამოუკიდებელი მართლმსაჯულების სისტემის ხელშეწყობა, ეფექტიანი ფინანსური სისტემები და სტაბილური, პროგნოზირებადი საკანონმდებლო გარემოს შექმნა: „ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში თვალშისაცემია მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ზრდა. ქვეყანაში ბიზნესისთვის ხელსაყრელი პოლიტიკა, მჭიდრო რეგიონული სავაჭრო ურთიერთობები და საქართველოს მდებარეობა ევროპისა და აზიის გასაყარზე კიდევ უფრო გაააქტიურებს ეკონომიკურ ზრდას და მოიზიდავს უცხოურ ინვესტიციებს“.

ირაკლი ლარიბაშვილმა ბიზნესის წარმომადგენლებს ქართული საინვესტიციო გარემოც გააცნო და საქართველოს საინვესტიციო შესაძლებლობების გამოყენება შესთავაზა: „ხელისუფლებას შეგვიძლია ვიყოთ ხელშემწყობები, მაგრამ ამ შესაძლებლობის გამოყენება სწორედ ბიზნესზეა დამოკიდებული. ჩვენი სურვილია, ბიზნესმა ჩვენში დაინახოს სანდო პარტნიორი. ჩემი გუნდი მზად არის თქვენთან თანამშრომლობისთვის, რათა თქვენი შემოსავლა საქართველოში იყოს მაქსიმალურად მარტივი და წარმატების მომტანი“.

რაც შეეხება ლონდონის საფონდო ბირჟაზე თიბისი ბანკის აქციების განთავსებას. თიბისი ბანკის აქციები უკვე შეიძინა 100-მდე მაღალი რეპუტაციის მქონე ინსტიტუციონალურმა ინვესტორმა. ეს ფაქტი საქართველოს პრემიერმა ირაკლი ლარიბაშვილმა ამგვარად შეაფასა: „თიბისი ბანკმა გლობალური მნიშვნელობის ტრანზაქცია განახორციელა. ამ მხრივ, განსაკუთრებით აღსანიშნავია აქციების პირველი, წარმატებული განთავსება და დიდი ბრიტანეთის, აშშ-ს, სკანდინავიისა და ევროპის სხვა ქვეყნების ასამდე აღიარებული ინსტიტუციონალური ინვესტორის მონაწილეობა. შედეგად, თიბისი ბანკი მსოფლიოს წამყვანი საჯარო კომპანიების რიცხვს შეუერთდა. თიბისი ბანკის IPO საქართველოში ინვესტიციებს გაზრდის“

პრემიერ-მინისტრის თქმით, ტრანზაქციის წარმატება კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ ინვესტორებს ეჭვი არ ეპარებათ საქართველოს სტაბილურობასა და მდგრადი ეკონომიკური ზრდის პოტენციალში.

თიბისი ბანკის აქციები ლონდონის საფონდო ბირჟაზე, Bank of New York Mellon-ის დახმარებით, გლობალური დეპოზიტარული ხელწერილების (GDRs) სახით განთავსდა. შეთავაზება Barclays Bank, PLC და UBS საინვესტიციო ბანკების მონაწილეობით განხორციელდა, რომლებიც მოქმედებდნენ, როგორც ერთობლივი, გლობალური კოორდინატორები და ბუქრანერები. განთავსებული აქციების ღირებულების მიხედვით, თიბისი ბანკის IPO, ყველაზე დიდი ინდექსგარეშე საერთაშორისო შეთავაზებაა ევროპისა და ახლო აღმოსავლეთის მასშტაბით. თიბისი ბანკში აცხადებენ, რომ ლონდონის საფონდო ბირჟაზე აქციების განთავსების შემდეგ, ბანკის ინვესტორთა ბაზა გაფართოვდება. ამასთან, ბანკის მრავალი აქციონერი, ინსტიტუციონალური აქციონერებისა და დამფუძნებლების — მამუკა ხაზარაძისა და ბადრი ჯაფარიძის ჩათვლით, ბანკის აქციონერებთან დაკავშირებით, ლონდონის საფონდო ბირჟაზე აქციების განთავსება იმის აღიარებაა, რომ ბანკი, როგორც ფინანსური ინსტიტუტი, მსოფლიოს საუკეთესო სტანდარტებს აკმაყოფილებს: „ამასთან, აქციების განთავსება შესაძლებლობას გვაძლევს, ბიზნესპროცესები საერთაშორისო კომპანიების დონის შესაბამისად გავაუმჯობესოთ და კორპორატიული მართვის უფრო მაღალი სტანდარტი დავწეროთ. ეს არის უზარმაზარი ინვესტიცია, რომლის მოზიდვაც ხელს შეუწყობს საქართველოს ეკონომიკის განვითარებას, გაზრდის ინვესტორთა ნდობას საქართველოში მოქმედი კომპანიების მიმართ, რაც ჯამში, ქვეყნის ეკონომიკის გრძელვადიანი განვითარების წინაპირობაა“.

„გიორგი გაჩეჩილაძე თბილისის მერად“, „კახა კუკავა თბილისის მერად“, „როინ ლიპარტიანი თბილისის მერად“... — ჩაიკითხავ დედაქალაქის თავაკაცობისთვის მებრძოლთა წინასაარჩევნო სლოგანებს და ჩაგეძინება. პოლიტიკოსებს იოლი გამოსავალი მოუძებნიათ, დაპირებებით ენის დაღლაც აღარ უნდათ და პირდაპირ საკუთარ თავს გვთავაზობენ. რა კრეატივი, რის სიახლე და საერთაშორისო პრაქტიკაში დამკვიდრებული სტანდარტი?! იდეალური სლოგანი 2-დან 4 სიტყვამდე უნდა იყოს და მასში საკუთარი პრობლემის გადაჭრის გზა დაინახოს. ჩვენთან კი პირიქითაა, სლოგანები ზოგჯერ იმსიგრძეა, პროგრამაში აგერევა. სამაგიეროდ, პროგრამებია ლამის სლოგანებზე მოკლე და არაფრისმთქმელი.

უშინაარსო, სტალინისტური, არაადეკვატური და ნაგვის ყუთზე მისანარი სლოგანების ომი 2015 წლის არჩევნებზე

„მრჩება შთაბეჭდილება, პარტიათა უმეცესობას სლოგანი მხოლოდ იმიჯომ აქვს, რომ საქირთა“

ბოლო 3 წელია ამ ქვეყანაში სულ არჩევნები ტარდება და წინასაარჩევნო დოლის მთავარი ლაიტმოტივი ნაცვალსახელ „მე“-ს მაინც ვერ გასცდა. ქართული „მეობის“ თემა ნელსაც აქტუალურია. შარშან პრეზიდენტობის კანდიდატებმა აქცენტი, როგორც იქნა, ჩვენზეც გააკეთეს და ასეთი ერთფეროვანი სურათი მივიღეთ: მარგველაშვილი ამბობდა „ერთად განვავითაროთ წინსვლა“, ბაქრაძე გვთავაზობდა — „ერთად ვაკონტროლოთ მთავრობა“, ბურჯანაძე კი ჯიუტად იმეორებდა — „ერთად აღვადგინოთ სამართლიანობა“. ნელს ტაქტიკა არ შეცვლილა — სიტყვები „მე“, „შენ“, „ერთად“ და „გარეშე“ კვლავაც ხშირად გვხვდება. „ერთად ავაშუშაოთ საქართველო“ — მოგვიწოდებს ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა, ბრენდადქცეული საარჩევნო ნომრით. პარტია ამ სლოგანით რაიონებში იასპარეზებს, ნიკა მელიას ლოზუნგი კი იგივეა — „ერთად ავაშუშაოთ თბილისი“. პიარის დიდოსტატებს ერთი სტრატეგიული შეცდომა დაუშვიათ: მათივე ლოგიკით, უნდა აამუშაოთ ის, რაც გაჩერებულა, მაგრამ თუ ასეთი „მეშა“ იყო მთელი ქვეყანა, აწყობილი სისტემითა და ინფრასტრუქტურით, ასეთი რა მეხი დასცა „ქართულმა ოცნებამ“, რომ ისევ ნაციონალებმა უნდა ამოგვქოქონ?! ერთი უნდა ითქვას — მერობის ასეთი სუსტი კანდიდატი პიარტექნოლოგიებში ყოფილ მმართველ გუნდს ჯერ არ ჰყოლია. დღე ერთია და მელიას მიერ შემთხვევით წამოს-

როლილი აღიარებითი ჩვენებები ათასი — ეს რა დღეში ვიყავით 9 წელი; რატომ მართავდა თბილისის წინა წლებში ის ხალხი, ვინც ამას არ იმსახურებდა; ქართველ ხალხთან ბოდიში გვაქვს მოსახდელი... თუ ესეც წინასაარჩევნო ფანდია, მაშინ ჩვენ ეს კინო ნანახი გვაქვს. აი, თუ გულწრფელად ეშლება, მაშინ მისი კანდიდატად დაყენება ნაციონალებს შეუძლიათ. მელიას არც წარმანია ჩამოუვარდება. „ოცნებას“ თბილისშიცა და ზოგადად, საქართველოს ყველა რეგიონში იდენტური სლოგანი აქვს. ისე, ბოლო პერიოდში, ხელისუფლების ყველა ლიდერმა იმდენჯერ გაიმეორა, ნაციონალების 9-წლიანი ბოგინი საბოლოოდ უნდა დასრულდეს, კაცი იფიქრებდა, საარჩევნო სლოგანდაც ამ ოქროს ფრზას გამოიყენებდნენ, მაგრამ არა — უჩვენოდ არც „ოცნება“ აპირებს თითის განძრევას. მათთან ერთად უნდა ვიზრუნოთ საქართველოზე და დავით ნარმანიასთან ერთად ვიზრუნოთ თბილისზე. მეტიც, ნარმანიას თუ ავირჩევთ, დედაქალაქში მილიონ ხეს დაგვირგავს და მერე ერთად ვიზრუნებთ ამ ხეების მოვლაზეც. „ოცნება“ ადგილობრივ არჩევნებზეც 41 ნომრით იასპარეზებს.

15 ივნისს, „ერთიანი ოპოზიციის“ სახელით, არჩევნებზე ერთად რამდენიმე გამოცდილ პოლიტიკოსს ვიხილავთ — გამარჯვებისთვის ნინო ბურჯანაძე, ქრისტინა დემოკრატი, ჯონი ბალათურია და დიმიტრი ლორთქიფანიძე იბრძოდნენ. მოკლედ, ბურჯანაძემ სამართლიანობის აღდგენას თავი ანება და ქვეყნის მოწესრიგებაზე გადავიდა. „დროა, მოვანერვიოთ თბილისი“ — ამ ლოზუნგით ქალაქის მერობა მის კანდიდატ დიმიტრი ლორთქიფანიძეს სურს, მაგრამ არჩევნებში დახელოვნებულებს რატომ ვერ გაუგიათ, რომ არ შეიძლება საკუთარი სლოგანის პრეზენტაცია ისეთი სიტყვით დაიწყო, როგორცაა „ნგრევა“?! დავშლი, დავანგრევე, გავანადგურე, დავამთავრე — რასაც უნდა ანგრევედ, ისედაც მასობრივად გაღიზიანებულ ხალხს უფრო ალიზანებ!

დასასრული მე-4 გვერდზე

მე-3 გვერდიდან

„დავანგრე კორუმპირებულ სისტემას და ბიუჯეტის თითოეულ თეთრს საზოგადოებას მივუძღვნი“. ძალიან კარგი გეგმა კი ჰქონია ლორთქიფანიძეს, მაგრამ დაუნერული კანონი მინც დაარღვია. მისი საპრეზენტაციო „სფიჩი“ კი წელს მართლაც შეუდარებელი იყო: „თბილისელობა ესაა სულის თვისება და შემდეგ გეოგრაფიული თვისებებია. ეს ის თვისებაა, რომელმაც შენ, მერს უნდა მოგცეს უფლება, ან სინდისის დონეზე ავიკრძალოს, გაღმა ნაპირზე დაქცეული დოქები დადგა თუ უარი თქვა, პატრიარქის სასთუმალთან „შანგრილა“ აღმოაცენო თუ უარი თქვა, 100 000 მონადირის დაცემის ადგილზე „ბუდაბარი“ ნამო-ასკუპო თუ უარი თქვა“. მოკლედ, ბურჯანაძის კანდიდატმა, სულ 2 წინადადებაში თბილისის ნახევარი ამომრჩეველი მარტო „ბუდაბარისა“ და „შანგრილას“ დანგრევის მუქარით დაკარგა. „ერთიანი ოპოზიციის“ საარჩევნო ნომერი ადგილობრივ არჩევნებზე 3-ია.

ლორთქიფანიძეს ამკარად არ ეთანხმება მერაბ კოსტავას საზოგადოების წარმომადგენელი გიორგი ლილუაშვილი, რომელიც აქცენტს სწორედ გეოგრაფიულ მდებარეობაზე აკეთებს — „თბილისი, საქართველოს გული, კავკასიის იმედი“. სრულიად გაუგებარია, მაინც რისი თქმა სურს ამით პარტიას.

სამაგიეროდ, პირველი ნომრით, „ერთიანი ოპოზიციის“ წელს არასაპარლამენტო ოპოზიციის შექმნის და დიმიტრი ლორთქიფანიძეს ხმებს კახა კუკავა გაუყოფს. კუკავას ლოზუნგია — „აირჩიე ცვლილებები“. ცვლილებებში რას გულისხმობს, არ გვიხელს, იმედია, საგარეო კურსის ცვლილებას არ გვთხოვს, თუმცა ბევრსაც არაფერს გვპირ-

პირი ცვლილებები
1
არასაპარლამენტო ოპოზიცია
სამხვენი ჭიკაძე

დება — შეგვიძლია, ფანტაზიას გზა მივცეთ, კუკავა სიტყვაზე დავიჭიროთ და მოგების შემთხვევაში, რაც არ მოგვწონს, ყველაფერი შევაცვლივინოთ. ცვლილებებზე ორიენტირებული ქართული პარტიის ლიდერი ირაკლი ოქრუაშვილიც, რომელიც კანდიდატად არ დაარეგისტრირეს, ამიტომ გორის ბედი ახლა კახა ერგემლიძეს უნდა შეაცვლივინოს. უფრო სწორად, ოქრუაშვილი საკუთარ თავს ერგემლიძესთან აიგივებს და აცხადებს, რომ ხალხმა ხმა ბატონ კახას იმიტომ უნდა მისცეს, რომ მერე ირაკლი ვიცემერად დაინიშნოს და გორს ცვლილებები ასე მოუტანოს. თუ ასეთი ცვლილებების გვერათ, ოქრუაშვილის ლანდაქცეულ ერგემლიძეს საარჩევნო სიაში 14 ნომრად იპოვით.

რაც შეეხება დანარჩენებს, თბილისის მარ-

უშინარსო, სტალინისტური, არააღიკვამური და ნაგვის ყუთზე მისანარი სლოგანების ომი 2015 წლის არჩევნებზე

თვას თავს უჩვენოდ ვერც ისინი გაართმევენ: „რეფორმატორები“, ირაკლი ლლონტი სათავეში ამბობენ, „ერთად შევცვალოთ რე-

გვეცვალოთ რეალობა
11
ირაკლი ლლონტი
ქართულის
პარტიის
კანდიდატი

ალობა“. ოლონდ უარესობისკენ თუ უკეთესობისკენ, სხვა საქმეა. უკეთ უდერს „მომავალი საქართველოს“ ლიდერი გიორგი ლალიძის სლოგანი — „ერთად, თბილისის აღმშენებლობისთვის“, მაგრამ არჩევნებში თარსი ნომრით ასპარეზობს, სიაში მეცამეტეა და ბოლოსდაბოლოს, ცნობადობაც აკლია, ლლონტისა არ იყოს. „საქართველოს გზიდან“ მერობისთვის მურთაზ მურვანიძე იბრძოლებს, კარგად აპრობირებული სლოგანით — „თბილისი ტყუილის გარეშე“. თუმცა ამ ბოლო დროს, პარტიები რაღაცებისა და ვიღაცების გარეშე ცხოვრებას იმდენჯერ დაგვიპირდნენ, ეს სლოგანი აღარ მუშაობს.

ახალი სიტყვა ქართულ საარჩევნო ბრძოლაში წელს რამდენიმე პარტიამ, მათ შორის საქართველოს პატრიოტთა ალიანსმაც თქვა. მათთვის ეს პირველი არჩევნებია, თუმცა სარეკლამო ლოზუნგი ბევრ თბილისელს ეცოდინება, ბევრსაც რომელიმე ქალაქური სიმღერის მისამღერში აერევა. „თბილისო,

26
მამა ჩაჩუა
თქვენი მშობარი
საპრემიუმული

შენთვის გამოიდარებს“ — გვირდება ირმა ინაშვილი და ისლა დაგვრჩენია, ვნახოთ, რამდენად გაამართლებს მისი ამინდის პროგნოზი. უდავოდ სახალისოა პარტიის მიერ საკუთარი საარჩევნო ნომრის გასაპირებლად შემუშავებული ტაქტიკაც — „შემოხაზე რვიანი, რომ არ იყოს გვიანი!“ პოეტთა პარტიას ტოლი არც სერგო ჯავახიძისა და პაატა დავითაიას ბლოკის წევრმა დაუდო. ხელვაჩაურის ქუჩებში ბლოკის „თვითმმართველობა ხალხს“ სახელით ასეთი „პლაკატი“ გამოჩნდა „შემოხაზე ცხრა, შეიძინე ძმა!“! ამავე პარტიის კიდევ ერთი საინტერესო სლოგანი უკვე თბილისში, მთანმინდაზე აღმოვაჩინეთ. რაიონის მაჟორიტარობის კანდიდატი ლამა ბრეგვაძე უცერემონიოდ გვარწმუნებს — „თქვენ მე გჭირდებათ“. მე კი პირიქით მგონია, ეს თქვენი გჭირდებათ ხალხი საკრებულოში მოსახვედრად! ჩემი მეგობარი საკრებულოში კი ზაზა ჩაჩუა უნდა გახდეს, რომელიც 26 ნომრით ასპარეზობს. სლოგანიც ზუსტად ასეთია — „თქვენი მეგობარი საკრებულოში“. იღბლიანი საარჩევნო ნომრით 7 და უფლის სახელით, წელს კვლავ გელა (მიხეილ) სალუაშვილი

აირჩიე
სიყვარულს,
ჩათა
იყვარულს
16
აიხანი
[ხალა]
სადავლი

იბრძოლებს, რომლის სლოგანი ჯანდაცვის ანტინარკოტიკულ რეკლამას მაგონებს: „აირჩიე სიცოცხლე, რათა იცოცხლო“, მაგრამ ლეიბორისტებს ტოლი არც ახლა ჰყავთ — ისედაც სულ სლოგანებით მოლაპარაკე შალვა ნათელაშვილის კანდიდატს, მსახიბო ასმათ ტყაბლაძეს დაპირებაც ძალიან მაგარი აქვს და სლოგანიც. მოკლედ, მას მერე, რაც „მდიდარს წავართვით და ღარიბს მივეცი“, ქალბატონი ასმათი „რა დროსაც მერი გახდება, ყველანი ვიქეიფებთ“. ხოლო წინასაარჩევნო სლოგანი თუ შემოძახილი ასეთია — „აბა, თქვენ იცით, თბილისელებო“!

მაინც რა მნიშვნელობა აქვს საარჩევნო ნომრებსა და სლოგანებს, როგორია საკუთარი თავისა და პარტიის სარფინად „გასაღების“ წესები „საარჩევნო ბაზარზე“ და ვინ ლიდერობს ამ კუთხით საქართველოში? — ვერსიისთვის ანალიზი საზოგადოებრივი კომუნიკაციების მართვის სპეციალისტმა, არჩილ გამზარდიამ გააკეთა: „ხელისუფლების ლოზუნგი მოკ-

თვითმმართველობა ხალხს
9
ხელვაჩაურის ვეჯა საპრემიუმული
შეიძინე
ძმა!
ასლან
სარიშვილი
ხელვაჩაურის რაიონის მაჟორიტარი
რაიონის ვეჯა ოჯახს!

ლე და სხარტია, მაგრამ ამ სისხარტის იქეთ შინაარსის დეფიციტი იგრძნობა. ზოგადად, ხელისუფლებასაც და ყველა დანარჩენსაც ხალხისთვის სათქმელი აღარაფერი აქვს და მათი სლოგანებიც შესაბამისია. სახელისუფლო სლოგანებიც ამორფული და საკმაოდ უშინაარსოა. „ერთად ვიზრუნოთ თბილისზე“ — ეს სლოგანიც იმავე ოპერეტივია, რომელიდანაც „გასაკეთებელი კიდევ ბევრია“. ძალიან ძნელია, ამ ზმნის ქვეშ მოქალაქეებმა საინტერესო შეტყობინებები ამოკრიბონ. ზოგადად, მრჩება შთაბეჭდილება, რომ პარტიათა უმეტესობას სლოგანი მხოლოდ იმიტომ აქვს, რადგან საჭიროა. რაც შეეხება ნაციონალებს — „ერთად ავაშუშაოთ თბილისიც“ დაახლოებით იგივე კონტექსტია, განსხვავება ისაა, რომ, როგორც ოპოზიციური პარტია, ცდილობს, ხელისუფლებას ნაწილობრივ დისკრედიტაციის რეჟიმში ამყოფოს. ზმნა „ამუშავება“ გაჩერებული, ამორტიზებული მდგომარეობიდან გამოსვლას გულისხმობს, შესაბამისად, ამით ცდილობენ დაგვანახონ, რომ „ოცნების“ დამსახურებით, ახლა თბილისი გაჩერებულია. ეს ლოზუნგი უფრო ხელისუფლების წინააღმდეგ იმუშავებს, ვიდრე ნაციონალების სასარგებლოდ. ნინო ბურჯანაძის ლოზუნგი — „დროა, მოვანერვიოთ თბილისი“ ერთი დიდი გაუგებრობაა. საერთოდ, ის ტონალობა, რომლითაც ბურჯანაძე გვეკონტაქტება, ასოციაციურად, ქვეყანაში სტალინისტური წესრიგის დამყარებასთანაა ახლოს. კარგად თუ დაფიქრდებით, ეს საკმაოდ საშიში სიტყვაც კია. მაგალითად, ჩრდილოეთ კორეაში, ირანში პროცესები მონესრიგებულა, ევროპაში კი სულ არეულ-დარეულობაა. ჩვენთან წესრიგი უფრო დიქტატთან ასოციირდება და, როცა ამ სიტყვას ვიგებთ, სტალინისტურ-ლენინისტური წესრიგი უნდა გვახსოვდეს. თან ეს ხომ თვითმმართველობის არჩევნებია, ამიტომ არსებული ლოზუნგები ამ კონკრეტული არჩევნების მთავარ თემას არ ერგება. ქალაქებზე, დაბებზე და სოფლებზე საუბრის ნაცვლად, ეს ლოზუნგები საპარლამენტო არჩევნებს უფრო ერგება. იგივეს თქმა შემიძლია კახა კუკავას სლოგანზეც — სიტყვა „ცვლილებები“ ბევრი წელია, სხვადასხვა კონტექსტში, სხვადასხვა პარტიის მიერ ტრიალებს. ეს ე.წ. ოპოზიციური სლოგანია და არსებული უკმაყოფილებას საპარლამენტო არჩევნების კონკრეტული აქაც არაფერი ჩანს. რაც შეეხება მიდგომას „თქვენ მე გჭირდებათ“ — ალბათ, მის ავტორს სპეციალისტებმა ურჩიეს, ლიდერმა საკუთარი საჭიროება უნდა გვარწმუნოს, მაგრამ ეს მთელი კონცეფციაა, რაც პირდაპირ წინადადებაში ვადაუტანიათ. ეს სლოგანი არაადაეკვატორია! ამავე ფრაზა ნათელაშვილის პარტიიდან „აბა, თქვენ იცით, თბილისელებო“, ჩემთვის ძალიან გაუგებარია. არსებობს ღია და დახურული აზრები, ეს აზრი კი მთლიანად ღია და დაუსრულებელია. რაც შეეხება ისეთ სლოგანებს, როგორიცაა „შემოხაზე რვიანი, რომ არ იყოს გვიანი“ და ა.შ. ამას დროსა და ადგილს მხოლოდ თქვენ თუ დაუთმობთ, რადგან არა მგონია, ვინმესთვის საინტერესო იყოს. ეს დაახლოებით იმ ტიპის სლოგანია, როგორც კოტე ყუბანეიშვილის პატარა ლექსი-მინანური სანაგვე ყუთებზე — „მიგვენაგვე-მოგვენაგვე“. ეს მარტივი მესიჯებია, რომელიც შესაძლოა, უკეთეს შემთხვევაში, საზოგადოების ნაწილმა ჩაიჭიროს და ცოტა ხნით აიტაცოს. ხანდახან, ზოგიერთი პიროვნება პოპულარული მხოლოდ თავისი ფრაზეოლოგიით ხდება, მაგალითად, გელა სალუაშვილი. მან მოახერხა და ყველასთვის ცნობილი გახდა. სხვათა შორის, შესაძლოა, ეს ადამიანები სულაც არ ფიქრობენ არჩევნებში გამარჯვებას — უბრალოდ, ყველას თავის ანგარიში აქვს!“

ირმა ინაშვილი: საქართველო, შენთვის გამოიდარებს!
შეიძინე ძმა!
8
დავით თარხან-მოურავი
საქართველოს პატრიოტთა ალიანსი

„უკაცრავად, მაგრამ თითოჯე შავს პერ პიჭყვი“

რა კითხვები აქვს ბიძინა ივანიშვილთან, რა საშიშ ცენდენციებზე საუბრობს და რაში გარკვევას ურჩევს ერს გია ქანჭერია

რუსულად ველია
557-100-768

სატელევიზიო სივრცეში ახალი ანიმაციური სერიალი „ქერის უბანი“ გამოჩნდა, რომელსაც „დარდუბალას“ ერთ-ერთი ავტორი სცენარსა და პერსონაჟების სიმრავლეს უწუნებს. არც მედიაში არსებული მდგომარეობითაა აღფრთოვანებული, ჟურნალისტების მიმართ საჯაროდ გამოთქმულ კრიტიკას კი, შემაფოთებელ ტენდენციად მიიჩნევს. „ვერსიასთან“ მედიაგარემოსა და საგარეო პოლიტიკას საზოგადოებრივი არხის ყოფილი დირექტორი ბიზ ჭანჭერიას აფასებს.

— საქართველოში სამი ანიმაციური სერიალიდან ორის — „დარდუბალას“ და „ჩვენი ეზოს“ ერთ-ერთი ავტორი ვიყავი, ახლადმეჩქმნილ „ქერის უბანთან“ კი, არანაირი კავშირი არ მაქვს. მასზე მხოლოდ ის შემიძლია ვთქვა, რომ კარგი ანიმაცია, მაგრამ ჯერჯერობით, სუსტი სცენარი აქვს. „დარდუბალას“ პრინციპი მასში დაკარგულია. „ქერის უბანი“ პერსონაჟებითაა გადატვირთული. მსგავსი შინაარსის ანიმაციური სერიალი გროტესკული მიმართულებისკენ ვიხრები, „ქერის უბანი“ კი, რეალისტური და ზედმეტად პირდაპირია. ამ სერიალზე მუშაობა ჩემთვის არასოდეს შემოუთავაზებიათ, მაგრამ, როგორც მაყურებელი ვფიქრობ, სხვა ფორმა სჭირდებოდა. რეალობის პირდაპირი კოპირება კარგი არ არის. შესაძლოა, ვილატას გული მოეხანოს ან ვილატა აღფრთოვანდეს კიდეც, მაგრამ მსგავსი ანიმაციები სათქმელი უფრო შეფარული უნდა იყოს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, კითხვა ჩნდება, რა საჭიროა საერთოდ ანიმაცია?!

— ანუ „ქერის უბანი“ ცალსახად პროპაგანდისტულია? — ვერ ვიტყვი, რომ პროპაგანდისტულია, მაგრამ მასში ყველა პერსონაჟი რეალურია. ზოგადად, ყველაფერს შეგვიძლია პროპაგანდისტული ვუნოდოთ, მათ შორის, „მონანიებასაც“ — კომუნისტები ცუდები იყვნენ, მაგრამ ახლა მონანიებს და კარგები გახდნენ. ლოგიკურად ამის თქმა მაშინ შეიძლება, რადგან ფილმი კომუნისტების პერიოდში გამოვიდა, თუმცა ბუნებრივია, ჩემი განცხადების გამო უამრავი ადამიანი შემეკამათება და მართლებიც იქნებიან.

— ასეთი ანიმაციური სერიალი ხელისუფლებასთან ბრძოლის ერთ-ერთ იარაღად მიიჩნევა. რა გავლენას ახდენს საზოგადოებაზე?

— „დარდუბალა“ საკმაოდ რთულ პოლიტიკურ ვითარებაში შეიქმნა. მასში რაღაც დოზით იმ ღირებულებების პროპაგანდა იყო, რისთვისაც მაშინდელი „105“-ელებისა და „დარდუბალელების“ უმრავლესობა იბრძოდა. „ქერის უბანში“ ამ ღირებულებების ნაკლებობაა. „დარდუბალა“ საზოგადოებაში მეოთხე სერიის შემდეგ, „აფეთქდა“, ქუჩაში გვარეუბდნენ და ვაგონებზედნენ — შვილებო, ნუ გემინიათ, თქვენ გვერდით ვართო. მსგავსი ტიპის სერიალი საზოგადოებაზე გარკვეულ გავლენას ახდენს, თუმცა ამისთვის ხარისხი აუცილებელია.

— მედიაგარემოც შეაფასეთ — ვერ გრძნობთ ამ მიმართულენით ცვლილებებს მას შემდეგ, რაც საზოგადოებრივი მაუწყებლის ხელმძღვანელი აღარ ხართ?

— როცა საზოგადოებრივი მაუწყებელზე საუბრობდნენ, მიკერძოებული ტელევიზიაა, ევროკავშირის დასკვნებს ვახსენებდით, რომლის მიხედვით, საპარლამენტო არჩევნებამდე „პირველი არხის“ საინფორმაციო გამოშვება საერთაშორისო სტანდარტს აკმაყოფილებდა. რამდენიმე დღის წინ, ხელისუფლების პირველი პირებისგან მოვისმინე, წინასწარჩვენოდ მედი-გარემო ევროპელებმა დადებითად შეაფასესო. როგორც ჩანს, ჩვენ დროს სხვა ევროპელები იყვნენ, ახლა სხვები არიან. არადა, ევროპაში არაფერი შეცვლილა, საქართველოსგან განსხვავებით. საკმაოდ საშიში ტენდენცია მკვიდრდება — მთავრობის მაღალჩინოსნები ჟურნალისტებს საჯაროდ აკრიტიკებენ, ჩვენზე რასაც ნერო, არ მოგვონსო. ბოდიში, მაგრამ ზუსტად 9 წლის განმავლობაში პრესაში ჩემ შესახებ უამრავი სიცრუე იწერებოდა, მაგრამ ხელმძღვანელებს ვურეკავდი და მხოლოდ იმას ვთხოვდი, არასწორი ინფორმაცია გადაემონებინათ მაინც. საჯარო განცხადება არც ერთხელ გამიკეთებია. სხვებისგან განსხვავებით თირკმელს არ ვყიდდი, მაგრამ ცრუ ინფორმაციას ჩემზე მრავლად ავრცელებდნენ. ჟურნალისტების მიმართ ხელისუფლების კრიტიკა, პირველ რიგში, ქვეყანას აზარალებს, რადგან საქართველოში დემოკრატიული ინსტიტუტები და მედია იმდენად ძლიერი არ არის, ამას შეეწინააღმდეგება. შესაბამისად, გაჩნდებიან ჟურნალისტები, რომლებიც საკუთარი კომფორტისთვის კრიტიკული ინფორმაციის გავრცელებას მო-

ერიდებიან. რამდენიმე დღის წინ, ერთ-ერთ რუსულ ტელეარხზე ამტკიცებდნენ, ყირიმში ზაფხულის სეზონი გაიხსნა და ტურისტების რაოდენობის გამო, სასტუმროებსა და მატარებლებში უკვე ადგილი აღარ არისო. სანაპიროს ფოტოებიც აჩვენეს, სადაც იმდენი ადამიანი იყო, ნემსიც ვერ ჩავარდებოდა. ბუნებრივია ეს ფოტომონტაჟია, რომელსაც რუსეთში ადამიანები იჯერებენ. რეალობა კი განსხვავებულია. თუ ჩვენც გვინდა ასე „ბედნიერად“ ვიცხოვროთ, კი ბატონო, სამგანზომილებამი გაკეთებული ქარხნები ვაჩვენოთ ხალხს. „ბი-ბი-სის“ ერთ-ერთმა ხელმძღვანელმა მითხრა, მსოფლიოში არ არსებობს პოლიტიკოსი, რომელსაც ჟურნალისტის საკუთარ ჯიბეში ჩასმის სურვილი არ აქვს, მაგრამ ჩვენ ქვეყანაში ცოტაა ჟურნალისტი, რომელიც ამას დათანხმდება. მინდა, ქართულ მედიაშიც მუშაობის იმდენად მაღალი სტანდარტი დამკვიდრდეს, ჟურნალისტებს ვილატის სამსახურში ყოფნა არ მოუხდეთ. სამწუხაროდ, საქართველოში მედიას თავად ჟურნალისტები ზღუდავენ.

— საქართველოში ხელისუფლების მიერ მედიის თავისუფლების პირდაპირი და აგრესიული შეზღუდვის მაგალითებიც გვინახავს. როცა საზოგადოებრივი მაუწყებლის დირექტორი იყავით, „იმედში“ სპეცრაზმი შევიდა... ზენოლის ფონზე არასასურველი სტანდარტი გასაკვირია?

— ნუბისმიერ ცივილიზებულ ქვეყანაში, „იმედს“, რომელიც ხალხს სახელმწიფო გადატრიალებისკენ მოუწოდებდა, სამაუწყებლო სიგნალს გაუთითებდნენ. ერთ-ერთი ჟურნალისტი ლიად ამბობდა — ნაციონალური მოძრაობის ბრძანებით სპეცრაზმი სამების ეკლესიის დარბევისთვის ემზადება და გავერთიანდეთო. „ბი-ბი-სის“, ბრიტანეთის ტერიტორიაზე დემონსტრაციის დამშლის პირდაპირ ეთერში გადაცემის უფლება არ აქვს. მას ევალება, ყველაფერი გადაიღოს, თუმცა სიუჟეტი მას შემდეგ გაუშვას ეთერში, რაც ვითარება შედარებით დასტაბილურდება. აქციის პირდაპირ ეთერში გადაცემა დანაშაულია, რადგან ამით კონფლიქტის გაღვივებას პროვოცირებ.

— ინფორმაციის დახშვის მომხრე უფრო ხართ, ვიდრე რეალური ფაქტების გამჟღავნებელი?

— რატომღაც საქართველოში თავისუფლება სხვაგვარად გვესმის. ვიმეორებ, რასაც „იმედი“ მაშინ აკეთებდა, დანაშაული იყო, თუმცა ტელევიზიაში შევარდნა და ჟურნალისტების დარბევა გაუმართლებელია... საგანგებო მდგომარეობა უნდა გამოცხადებულიყო და ეთერში მხოლოდ საზოგადოებრივი მაუწყებელი გასულიყო, თუმცა მაშინდელი ხელისუფლების რეაქცია აბსოლუტურად არასწორი და გაუმართლებელი იყო. მაშინ ყველამ კარგად იცოდა, „იმედი“ ბადრი პატარკაცივილის პოლიტიკურ მიზნებს ემსახურებოდა, ამიტომ როცა სამხედრო გადატრიალებისკენ ხალხს მოუწოდეს და შემდეგ ტელევიზიაში სპეცრაზმი შევიდა, მათდამი კოლეგიალობის განცდა არ გამიჩნდა. ერთია კოლეგიალობა, მეორე ქვეყნის დამხობისკენ მონოლება. ვინც ამ განცხადებისთვის გამაკრიტიკებს, ვურჩევ, „იმედის“ ჟურნალისტების მონოლებები კიდევ ერთხელ მოისმინოს. ისინი დანაშაულს სჩადიოდნენ.

— დღეს „იმედისთვის“ გადაცემა „ადრენალინს“ ამზადებთ.

— სახელმწიფო გადატრიალების პროპაგანდა ცუდია და, თუ ვინმე არ მეთანხმება, დეტალურად აუფხსნი. „იმედში“ არ ვმუშაობ, ტელეკომპანია პროექტს თავად მიკვეთავს. უკაცრავად, მაგრამ თეთრზე შავს ან შავზე თეთრს, ვერ ვიტყვი. აქციის პირდაპირ ეთერში გაშუქება ევროპული სტანდარტის დარღვევაა და ცივილიზებულ ქვეყნებში კანონითაც ისჯება.

პერსონაჟი

რუსეთი არ არის დაინტერესებული აფხაზეთის და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის მიერთებით

ლონდონში ოფიციალური ვიზიტით მყოფმა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიამ შვილმა BBC-ის კითხვებს უპასუხა და რუსეთთან ურთიერთობასა და მისგან მომდინარე საფრთხეების შესახებ ისაუბრა: „შეცდომა იქნება აფხაზეთის, სამხრეთ ოსეთისა“ და ყირიმის შედარება. ამ ორ დე ფაქტო, ე.წ. სახელმწიფოს უნდა დამოუკიდებლობა, რაც რუსეთმა 2008 წელს აღიარა. ეს ორი ტერიტორია საქართველოს ნაწილია. ჩემი აზრით, რუსეთი არ არის დაინტერესებული ამ ორი ტერიტორიის მიერთებით. 2012 წელს, როდესაც მოვედით პოლიტიკაში, შეიცვალა რუსეთთან დამოკიდებულება. რამდენიმე კონსტრუქციული ნაბიჯი გადავდგით, რათა განგვემუხტა დაძაბულობა და წარმატებასაც მივალნიეთ. საქართველომ დაამტკიცა, რომ რუსეთთან ურთიერთობის ნორმალიზება სურს. ერთი თვის წინ, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ დაადანტურა, რუსეთი არ აპირებს, ჩაერიოს ასოციირების ხელშეკრულების ხელმოწერის პროცესში. ერთი მხრივ, ჩვენ გვინდა ვიყოთ ევროპის ნაწილი და ხელს ვანერო ასოციირების ხელშეკრულებას და ამასთანავე, ვახდენთ რუსეთთან ურთიერთობის ნორმალიზებას. ვფიქრობ, ვნახეთ იდეალური ბალანსი ამ მიმართულებით“.

„პირველი“

ბიუჯეტის შეღებვის წესი ახალ მუნიციპალიტეტებში

მანია მიშელაძე
593-51-90-12

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის პირველმა მოადგილემ, თენგიზ შერგელაშვილმა სამინისტროს მიერ ახალ თვითმმართველ ქალაქებში განეული სამუშაოების შესახებ ანგარიში წარადგინა. მინისტრის პირველმა მოადგილემ ახლადშექმნილ მუნიციპალიტეტებს შორის ქონებისა და ვალდებულებების გადანაწილების წესის შესახებ ისაუბრა, რომელიც რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრომ შეიმუშავა და საქართველოს მთავრობამ 2014 წლის 30 მაისს უკვე დაამტკიცა.

როგორ გადანაწილდება ქონება ახალ მუნიციპალიტეტებში

თენგიზ შერგელაშვილის განმარტებით, საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული წესის შესაბამისად, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრო, გასაუქმებელი მუნიციპალიტეტების საკრებულოებს, მათი უფლებამოსიან ცვლელ მუნიციპალიტეტებისთვის აუცილებელი ნორმატიული ბაზის მომზადებასა და თვითმმართველ ქალაქებსა თუ მუნიციპალიტეტებს შორის ქონების გამიჯვნაში, მეთოდურ დახმარებას უწევს:

„გასაუქმებელ მუნიციპალიტეტებში ქონების ინვენტარიზაცია განხორციელდა და საკრებულოების დროებითმა სამუშაო ჯგუფებმა ქონების გაიჯვნის განკარგულებათა პროექტების მოსამზადებლად, შესაბამისი სამუშაოები ჩაატარეს. ტერიტორიული პრინციპით, თანაბრად გაიყო მუნიციპალიტეტების საკრებულოებს არსებული უძრავი ქონება, ავტოსატრანსპორტო საშუალებები, ინვენტარი და სხვა მოძრავი ქონება, რაც კოდექსით დადგენილ მოხელეთა ზღვრული საშტატო რიცხოვნების პროპორციას შეესაბამება. მომავალ თვითმმართველ ქალაქებსა და თვითმმართველ თემებს შორის გადანაწილდა მუნიციპალიტეტების მიერ დაფუძნებული არასამეწარმეო არაკომერციული იურიდიული პირები (აიპო) და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებები (შპს), სადაც მუნიციპალიტეტები 100%-იან წილებს ფლობენ. ამჟამად, ქონების დაყოფაზე კონკრეტულ გადაწყვეტილებებს არსებული მუნიციპალიტეტების საკრებულოები იღებენ, სამინისტრო კი მათ, ტრენინგებისა და კონსულტაციების სახით, მეთოდურ დახმარებას უწევს.“

შერგელაშვილის თქმით, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრომ, ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად, შეიმუშავა, ხოლო საქართველოს მთავრობამ უკვე დაამტკიცა „ახალი მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტების შედგენის, საბიუჯეტო შემოსულობებისა და გადასახდელების 2014 წლის ბოლომდე პერიოდისთვის გადანაწილების დროებითი წესი“. ახალი მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტების პროექტების მომზადებაში, სამინისტრო მეთოდურ დახმარებას უწევს გასაუქმებელ მუნიციპალიტეტებს.

რა პრინციპით შეღებვა ბიუჯეტში მუნიციპალიტეტებში?

რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილე თენგიზ შერგელაშვილმა, „ვერსიას“ საქართველოს მთავრობის ის დადგენილება გააცნო, რომელიც ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ 152-ე მუხლის საფუძველზე შექმნილი, ახალი მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტების შედგენის, საბიუჯეტო შემოსულობებისა და გადასახდელების 2014 წლის ბოლომდე პერიოდისთვის გადანაწილების დროებითი წესის ამტკიცებს: „კოდექსის შესაბამისად, გორის, ახალციხის, მცხეთის, ამბროლაურის, თელავის, ზუგდიდისა და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტების გაყოფის შედეგად, იქმნება ორი, მუნიციპალიტეტის შესაბამისი თვითმმართველი ქალაქი და თვითმმართველი თემი. ეს წესი არეგულირებს გასაუქმებელი მუნიციპალიტეტის ხარჯებისა და შემოსავლების გადანაწილებას, გასაუქმებელი მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტით გათვალისწინებული პროექტებისა თუ პროგრამების სპეციფიკიდან გამომდინარე განხორციელების ადგილმდებარეობის, ახალი მუნიციპალიტეტების ზღვრული საშტატო რაოდენობის ან მოსახლეობის რაოდენობის პროპორციის გათვალისწინებით.“

ამ კოდექსის 152-ე მუხლის მეორე პუნქტი ახალ მუნიციპალიტეტებს შორის, გადასახდელების გადანაწილებას განსაზღვრავს, რომლითაც ახალი მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობის/მერიის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული ხარჯები შემდეგი პრინციპით გადანაწილდება: ა) ახალი მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობის/მერიის შრომის ანაზღაურებისთვის საჭირო თანხის განსაზღვრისას, გასაუქმებელი მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობის/მერიის შტატით გათვალისწინებული თანამშრომლების შრომის საშუალო ანაზღაურება უნდა გამრავლდეს ახალი მუნიციპალიტეტის ზღვრულ საშტატო რაოდენობაზე. მიღებული თანხა იქნება ახალი მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობის/მერიის შრომის ანაზღაურების ერთი თვის ფონდი და თითოეული მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში, გათვალისწინებული უნდა იყოს არაუმეტეს ექვსი თვის შრომის ანაზღაურება; ბ) იმ შემთხვევაში, თუ გასაუქმებელი მუნიციპალიტეტის მიერ, საკრებულოსა და გამგეობის/მერიის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული ხარჯების ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულება აღებული,

არსებობს თუ არა საქართველოს ფედერალიზაციის საფრთხე ანუ რა კავშირშია ჰეიკოში ნაქცედი ბადერისა ხორვაჯია-ბნაბიძის ანგარიშთან?

შესაბამისი თანხა გათვალისწინებული უნდა იყოს იმ ახალი მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში, რომელსაც „ქონებისა და ვალდებულებების გადანაწილების წესის“ შესაბამისად, აღნიშნული ვალდებულება გადაეცემა; გ) შრომის ანაზღაურების გარდა, საკრებულოსა და გამგეობის/მერიის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული სხვა დანარჩენი ხარჯების განსაზღვრისას, გასაუქმებელი მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში, საკრებულოსა და გამგეობის/მერიისთვის გათვალისწინებულ თანხას, მუნიციპალიტეტის გაუქმების დღის მდგომარეობით განეული საკასო ხარჯი, ასევე ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მითითებული თანხა აკლდება და დარჩენილი თანხა ახალ მუნიციპალიტეტებს შორის, ზღვრული საშტატო რაოდენობის პროპორციის გათვალისწინებით იყოფა.

კოდექსის თანახმად, ახალ მუნიციპალიტეტებს შორის შემოსულობების გადანაწილება ხორციელდება იმავე პროპორციით, რომლითაც, საკუთარი შემოსულობების ფარგლებში დაგეგმილი გადასახდელები გადანაწილდება. იმ შემთხვევაში, თუ გასაუქმებელი მუნიციპალიტეტის ნაცვლად შექმნილი, რომელიმე ახალი მუნიციპალიტეტის 2014 წლის ბოლომდე დაგეგმილი საკუთარი შემოსულობების გეგმა ვერ შესრულდა, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო, ახალ მუნიციპალიტეტებს გათანაბრებით ტრანსფერს იმ მეთოდით გადაურიცხავს, რომლითაც ორივე ახალი მუნიციპალიტეტის გეგმის მაქსიმალურად თანაბარ შესრულებას უზრუნველყოფს. 2014 წლის განმავლობაში, ახალი მუნიციპალიტეტების მიერ, საკუთარი შემოსულობების ზრდის მიზნით, ბიუჯეტში ცვლილებების განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს თანხმობით.

რაც შეეხება გადასახდელებიდან მიღებული შემოსავლების გამიჯვნას, ახალ მუნიციპალიტეტებში ქონების გადასახადი იმიჯნება ფაქტობრივი მდებარეობის მიხედვით და მის გამიჯვნას საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ახორციელებს; ახალ მუნიციპალიტეტებში სხვა გადასახადები იმიჯნება თანაბრად; რენტისა და მიღებული შემოსავალი მთლიანად უნდა აისახოს ახალი მუნიციპალიტეტის თვითმმართველი თემის შემოსავლებში; ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელებიდან მიღებული შემოსავლები მთლიანად აისახება ახალი მუნიციპალიტეტის თვითმმართველი ქალაქის შემოსავლებში; არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლები იმიჯნება თანაბრად; ჯარიმები, სანქციები და საურავებიდან მიღებული შემოსავლები იმიჯნება თანაბრად; გრანტების გარდა, ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გათანაბრებითი ტრანსფერების გაანგარიშების დროს ამ გათვალისწინდება.

გასაუქმებელი მუნიციპალიტეტის გამგეობა, 2014 წლის 20 ივნისამდე, ახალი მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტების პროექტებს

მოამზადებს და რეგიონალური განვითარების სამთავრობო კომისიას გაუგზავნის, რომელიც განიხილავს ბიუჯეტის პროექტებს, საჭიროების შემთხვევაში, შეიტანს ცვლილებებს და რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს გადასცემს. ეს უკანასკნელი, გამგეობის/მერიის და შესაბამისი საკრებულოს უფლებამოსილების ცნობიდან ორი დღის ვადაში, ახალ მუნიციპალიტეტს უგზავნის; ახალი მუნიციპალიტეტის გამგებელი/მერი, მისი და შესაბამისი საკრებულოს უფლებამოსილების ცნობიდან 10 დღის ვადაში, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან კონსულტაციის საფუძველზე, ახალი მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის პროექტის საბოლოო ვარიანტს მოამზადებს და საკრებულოს დასამტკიცებლად წარუდგენს; ახალი მუნიციპალიტეტის საკრებულო ბიუჯეტის პროექტს, წარდგენიდან არაუგვიანეს 10 დღის ვადაში ამტკიცებს.

საპარტიო უფარულიზაციის საფრთხე არ არსებობს!

ცალკეული ექსპერტების მოსაზრებით, 15 ივნისის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შემდეგ, მივიღებთ რეალობას, როდესაც არ გვეცოდინება, სად ან რომელ მენობაში უნდა განთავსდნენ ახლადარჩეული მერები, გამგებლები და საკრებულოს თავმჯდომარეები. შეიცავს თუ არა თვითმმართველობის ახალი კოდექსი საქართველოს ფედერალიზაციის საფრთხე? „ვერსიას“ რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის პირველი მოადგილე, **თენგიზ შერგელაშვილი** ესაუბრება:

— თვითმმართველობის კოდექსი 2014 წლის თებერვალში მივიღეთ. საქართველოს მთავრობის განკარგულებით, „მუნიციპალური განვითარების ფონდმა“ ჩაატარა ტენდერი, შეარჩია საპროექტო ორგანიზაცია, რომელიც გარკვეულ სარეკონსტრუქციო სამუშაოებს ატარებს. ახლადარჩეული მერებისა თუ გამგებლების განთავსების პრობლემა არ იქნება, რადგან ზოგან ერთ მენობაში მოთავსდება ქალაქი და მუნიციპალიტეტი, იქ კი, სადაც ამის საშუალებაა — ცალკე. რაც მთავარია, იმის გამო, რომ კანონში საშტატო ერთეულის ზღვრული ოდენობა განესაზღვრეთ, შტატების რაოდენობა არ მოიმატებს და პრობლემებიც არ შეიქმნება.

— რამდენი რაიონი საქართველოში, სადაც მუნიციპალიტეტის მენობების გარემონტება გინევთ?

— სარემონტო სამუშაოები ყველგან მიმდინარეობს, თელავშიც, ახალციხეშიც. მაგალითად, ქალაქ გორში, რამდენიმე წლის წინ, დევნილთა და განსახლების სამინისტროსთვის ახალი მენობა აშენდა, რომელიც ახლა დაკეტილია. ეკონომიკის სამინისტროსთან ერთად, ფიქრობთ, გორის მუნიციპალიტეტის გამგეობა და გუბერნატორის აპარატი სწორედ ამ ახალ მენობაში გადავიდეს, რასაც უახლოეს მომავალში გადავწყვეტთ.

— ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შემდეგ, ახალ მუნიციპალურ ერთეულში მთავარი პირი ვინ არის — მერი, გამგებელი თუ საკრებულოს თავმჯდომარე?

— ქალაქის საკრებულო და გამგეობა სულ სხვა სტრუქტურაა, ხოლო მუნიციპალიტეტის თავისი გამგებელი და საკრებულო ჰყავს და მათ ერთმანეთთან კავშირი არ აქვთ. რაც შეეხება თვითმმართველ ქალაქს, კოდექსის მიხედვით, უმაღლესი თანამდებობის პირი ქალაქის მერია, ხოლო მუნიციპალიტეტში — გამგებელი.

— ექსპერტთა მოსაზრებით, უკრაინის მოვლენების შემდეგ, ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსში საქართველოს ფედერალური დაშლის საშიშროება დევს...

— ერთი კვირის წინ, პეკინში, სპექტაკლის დროს, ბალეტის მოცეკვავე ნაიქცა და ამიტომ დღეს, ხორვაჯიის ნაკრები მოუგებს ბრაზილიას! რა კავშირია ამ ორ მოვლენას შორის არსებობს, ზუსტად იგივე კავშირია კოდექსსა და საქართველოს ფედერაციებთან დაშლას შორის. კანონში მხოლოდ მუნიციპალიტეტებზეა საუბარი, ერთადერთი, გუბერნატორთან იქმნება საკონსულტაციო საბჭო, რათა ორ თვეში ერთხელ შეიკრიბონ და კონსულტაციები გაიარონ, რომ გუბერნატორი ერთპიროვნულ მმართველად არ ჩამოყალიბდეს. მეტიც, კოდექსში რეგიონებთან მიხალხობილიც კი არააფერია ჩადებული, მხოლოდ ცალკეული ეკონომიკური ფუნქციების სამხარეო დონისთვის გადაცემას გვეგმაგვით, მაგრამ ესეც შევარბილეთ. რაც მთავარია, ყველაფერი ცენტრალურ ხელისუფლებასთანაა მიბმული და ამას ფედერალიზაციასთან არანაირი კავშირი არ აქვს!

პერსონალიზი

შსს-მ ე.წ. ბიოს უპქენა-შენახვის ბრალდებით ერთი პირი დააკავე

შსს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის პირველი მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, 1992 წელს დაბადებული ლუკა ა. ახალი ფსიქოპათიური ნივთიერების უკანონო შექენა-შენახვის ბრალდებით თბილისში დააკავეს.

სამართალდამცველებმა დაკავებულის საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას 135 ცალი ფირფიტა ე.წ. ბიო, ელ-ეს-დე-ს ანალოგი ამოიღეს, რომელიც ექსპერტიზის დასკვნით ახალი ფსიქოპათიური ნივთიერებების ფენეთილამინის ქიმიურ ნაერთთა კლასს მიეკუთვნება.

გამოძიება ახალი ფსიქოპათიური ნივთიერების უკანონო შექენა-შენახვის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 260-ე მუხლის 1-ლი პრიმა ნაწილით).

„ვერსიანიუსი“

ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები 2014 წლის 15 ივნისი

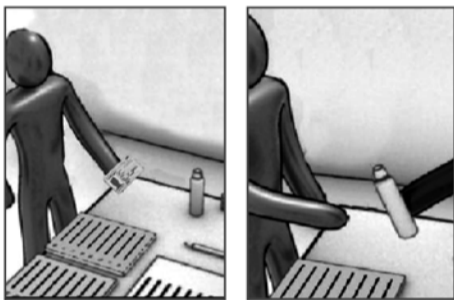
ამომრჩეველთა საყურადღებოდ!

კენჭისყრა იმართება 08.00 საათიდან 20.00 საათამდე

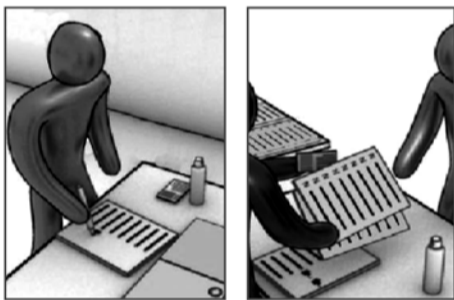
კენჭისყრის შენობაში შესვლისას ნაკადის მომწესრიგებელ კომისიის წევრს წარუდგინეთ პირადობის მოწმობა (იძულებით გადაადგილებული პირის შემთხვევაში აგრეთვე დავნილის მოწმობა) ან პასპორტი და განიარაღეთ მასთან მარკირების შემოწმების პროცედურა

თუ აღმოჩნდა, რომ გაქვთ მარკირება, არ მოგეცემათ კენჭისყრაში მონაწილეობის უფლება

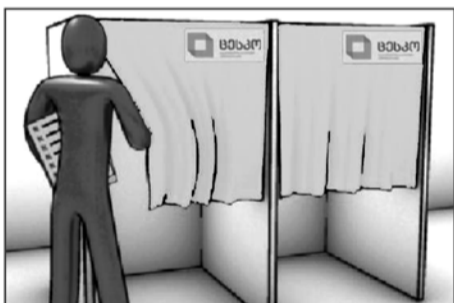
მარკირების შემოწმების პროცედურის გავლის შემდეგ მიღით სარეგისტრაციო მაგიდასთან და რეგისტრატორს წარუდგინეთ პირადობის მოწმობა (იძულებით გადაადგილებული პირის შემთხვევაში აგრეთვე დავნილის მოწმობა) ან საქართველოს მოქალაქის პასპორტი

განიკეთეთ მარკირება

ამომრჩეველთა სიაში თქვენი გვარის გასწვრივ გააკეთეთ ხელმოწერა

მიიღეთ რეგისტრატორისგან ბეჭდითა და ხელმოწერით დამოწმებული საარჩევნო ბიულეტენები

კენჭისყრის კაბინაში შემოსვლამდე თქვენთვის სასურველი ერთი საარჩევნო სუბიექტის რიგითი ნომერი (ყოველ საარჩევნო ბიულეტენში)

თუ დამოუკიდებლად არ შეგიძლიათ შეავსოთ საარჩევნო ბიულეტენი, უფლება გაქვთ, კენჭისყრის კაბინაში დასახმარებლად მიიწვიოთ ნებისმიერი პირი, გარდა საარჩევნო კომისიის წევრისა, კანდიდატისა, საარჩევნო სუბიექტის წარმომადგენლისა, დამკვირვებლისა

თუ გაგიფუჭდათ საარჩევნო ბიულეტენი, მიმართეთ საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს, გადაეცით გაფუჭებული და მოითხოვეთ ახალი საარჩევნო ბიულეტენი

კენჭისყრის კაბინიდან გამოსვლის შემდეგ აიღეთ სპეციალური კონვერტი და დაკეცილი საარჩევნო ბიულეტენები მოათავსეთ მასში

სპეციალური კონვერტი მოათავსეთ საარჩევნო ყუთში

კენჭისყრაში მონაწილეობის შემდეგ, გთხოვთ, დატოვოთ საარჩევნო უბანი

ცესაკოს ცხელი ხაზი: 2510051

რუსთავის №17 სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში 8 მარტს ზეიმობდნენ. ზეიმი ერქვა, თორემ ზონაზე ყველა დღესასწაული ჩაითა და ყავით აღინიშნებოდა და შიგადაშიგ, ვინმე ციხეში დამზადებულ „ბრაგას“ თუ შეაპარებდა. დილის 12 საათზე ტელეფონებთან რიგი იდგა, ვიღაც ცოლს ურეკავდა, ვიღაც დედას, ვიღაცები შეყვარებულებს და ქალთა დღეს ულოცავდნენ. ვისაც დასარეკი არსად ჰქონდა ან უკვე დაერეკა, საკნებში იყვნენ და ჩაის წრუპავდნენ... გორელი ბუზა (მეტსახელი გვარის გამო შეარქვეს), 67-ე საკანში შევიდა და ერთ-ერთ პატიმარს ნარზე ჩამოუჯდა. ჯერ ჩაი მოწრუპა, მერე ანეკდოტი მოჰყვა, ბოლოს კი „კოლეგას“ ახლოს მიუჩოჩდა და საიდუმლო ხმით უთხრა:

- მაყურებლებთან უნდა მიმეგზავნო და იცოდე, უარი არ მითხრა.
- რა გინდა მაყურებლებთან, ან შენ რატომ არ მიდიხარ?
- ხომ იცი, მთელ ზონაზე მინა არსად არის, მინაზე ფეხის დადგმა გვენატრება, სულ რკინა-ბეტონში ვართ და...
- რატომ სულ რკინა-ბეტონში? აგერ, გვერდით, სტადიონის ბოლოს კი არის პატარა მინა და იარე, ბუზა, ვინ დაგიძალა...
- 6 კვადრატული მეტრია, გუმინ გავზომე. ჰოდა, სწორედ ეს მინა მინდა და ამიტომ უნდა მიხვიდე მაყურებლებთან.
- შენ მაყურებლები საჯარო რეესტრის თანამშრომლები ხომ არ გგონია, მინა რომ დაგიმტკიცონ?
- არა, უფლება მომცენ, რომ დავამუშაო.
- რას ამბობ, ბუზა, გარკვევით მითხარი...
- მე ჯართის მოპარვის გამო ვზივარ, ისე კი მთელი ცხოვრება მინაზე ვმუშაობ. ჩემებს დაეურეკავ და ტანსაცმელს რომ შემომიგზავნიან, სადმე საზამთროსა და ნესვის თესლს ჩააკრებენ. დავამუშავებ მინას, დავეთესავ, მოვუვლი და საზამთრო და ნესვი გვექნება. სწორედ ამის უფლებას ვითხოვ, მაგრამ მაყურებლების გარეშე ეს არ გამოვა.
- პატიმარი უხმოდ წამოდგა, ბუზას ხელი გადახვია და მეორე საკანისკენ დაიძრა. ზონის მაყურებლები სწორედ მეორე საკანში ისხდნენ. კარი მძიმედ გაიღო. ზონის მაყურებელი, კორპუსის მაყურებელი, რეგიონის რამდენიმე მაყურებელი ჩაის სვამდა.
- შემოდი, სვანი, შემოდი... ეს ვინ მოგიყვანე? ბუზა? რა ხდება, ხომ არ გაგაბრაზა ვინმემ?
- ბიჭებო, ამ კაცს იმ მინის დამუშავება და საზამთროს და ნესვის დათესვა უნდა. თქვენგან თანხმობას ელის და დანარჩენი ამაზე. არ არის ცუდი იდეა, მართლა რკინა-ბეტონში ვართ და იმ მინის ნაგლეჯზე სიმწვანე თუ იქნება, ნერვებზეც კარგად იმოქმედებს და ზოგადად, კარგი იქნება.

საზამთროსა და ნესვის „ღესასწაული“ რუსთავის ციხეში

როგორ გაუნანია მცირე მოსავლი გორედმა ბუზამ 1300 ჰატიმარს და როგორ დასაჯეს იგი მინის დამუშავების გამო

ყველამ ზონის მაყურებელს შეხედა. ისიც ჩაფიქრდა, თვალები მოჭყუტა და მერე ბუზას მიუბრუნდა.

- და მაგ მინაზე რამდენი საზამთრო და ნესვი მოვა?
- დავეთესავ და უნდა მოისხას. მოვუვლი, სასუქად გამოყენებული ჩაის ნარჩენს გამოვიყენებ, ძალიან კარგია.
- გააკეთე, მაგრამ იცოდე, ათი საზამთრო მოვა თუ ერთი, მზარეულს ვეტყვით და 1300 ნაჭრად უნდა დაჭრას, ყველას რომ ერგოს თითო ნაჭერი. აქ ხალხი 10-15 წელია ზის და საზამთროსა და ნესვის გემო არც ახსოვს.
- თქვენ გაიხარეთ, ბიჭებო, — თქვა ბუზამ და კამერიდან შურდულივით გაეარდა.
- დაახლოებით ერთ თვეში ზონაში არსებულ 6 კვადრატულ მინაზე საზამთროსა და ნესვის ფოთლებმა ამოყო თავი. საქმეში მთელი ზონა ჩაერთო, დილით ყველა ნერგების სანახავად მიდიოდა და ბუზაც ბუზლუნს უმატებდა, არ შეეხოთ, არ გამოიფუჭოთ, თქვენ არ იცითო... საბოლოოდ, მორწყვა ბუზამ აიღო თავის თავზე, ვიღაცას დილაობით ფოთლების განმენდა ერგო, ვიღაც მინას აფხვიერებდა და ჯამში, სამი საზამთრო და ორი ნესვი შერჩათ.
- 1300 პატიმარი მოუთმენლად ელოდა ნაყოფის დამნიფებას. ყველამ იცოდა, მზარეული გაფრთხილებული იყო და საზამთროცა და ნესვიც 1300 თანაბარ ნაჭრად უნდა დაეჭრა. ივლისის ბოლოს ბუზამ მეორე საკანის კარი ისევ შეაღო და მაყურებლებს ამაყად განუცხადა: ხვალ მზარეულს უთხარით, რომ ნესვებსა და საზამთროებს მივუტანთ და დაჭრას.

მაყურებლებმა ღიმილით შეხედეს და თავი უხმოდ დაუქნეს. სალამოს ზონა დაიკეტა და ყველამ იცოდა, რომ მეორე დღეს მცირე ზეიმი იქნებოდა. არც ერთ სხვა ზონაზე ნესვი და საზამთრო არ ჰქონდათ, რუსთავის მე-17-ში კი იყო, თუმცა... ლამის 2 საათზე პატიმრები მანქანების გუგუნმა გააღვიძა. როგორც ნესი, ასეთ დროს ზონაზე სამარისებური სიჩუმეა. ყველა ფანჯარასთან მივიდა. ვახტის ჭიშკარი ხმაურით გაიღო და ზონის ტერიტორიაზე კამაზის მარკის ორი მანქანა გრუხუნით შემოვიდა. ორივე მანქანა ხრეშით იყო დატვირთული. მანქანები იმ ადგილისკენ დაიძრნენ, სადაც ნესვი და საზამთრო ეთესა. პატიმრებს სუნთქვა შეეკრათ. 6 კვადრატულ მეტრს მანქანები ორი მხრიდან მიუახლოვდნენ, შემდეგ ნელა ასნიეს საბარგულეები და ორი კამაზი ხრეშით სამ საზამთროსა და ორ ნესვს ზემოდან დააყარეს. ხრეშის გროვასთან ზონის უფროსი, ლამაზ ბრეგვაძე მივიდა, გარშემო შემოუარა, მაღლა აღმართული ცერა თითი დაანახა მძღოლებს და მანქანებმა ზონის ტერიტორია დატოვეს. მეორე და მესამე დღეს ზონა არ გაუღიათ და პატიმრები საკანში ისხდნენ, მეოთხე დღეს კი ხრეშის გროვასთან მთელი ზონა მოგროვდა. ხმას არავინ იღებდა, მხოლოდ ბუზას სლუკუნის ისმოდა. მოულოდნელად, ბუზა ადგილს მოსწყდა, ადმინისტრაციის შენობისკენ გაეარდა და ბოლო ხმაზე იღრიალა — ლამაზ ბრეგვაძე, შენი ოჯახი... იმავე ღამეს გორელი პატიმარი ბუზალაძე მე-17 ზონიდან წაიყვანეს და სასჯელის მოხდა ე.წ. კრიტიკი, მეექვსე დაწესებულებაში მოუხდა.

განათლება

„გამოიძიონ რატომ მიიღეს დაბალი ქულები ნარჩინებულებმა და აბონ პასუხი დამნაშავეებმა“

განათლების ექსპერტი მანანა ნიკოლაიშვიდი საკანონმდებლო ხარვეზის გამოსწორებას, განათლების ცენტრის გაკონსოლიდაციას ან გაუქმებას ითხოვს

მირაბ ბერიძე
599-45-50-26

საჯარო სკოლებში გამოსაშვებ გამოცდებთან (CAT) დაკავშირებით განსხვავებული შეფასებები კეთდება. გამოცდების ეროვნული ცენტრი მიღებული შედეგით კმაყოფილია და სისტემის გაუმართაობაზე ბრალდებას უარყოფს, რასაც ვერ ვიტყვით მოსწავლეებისა და ექსპერტთა ნაწილზე. „ვიკრსია“ „განათლების ლიგის“ ხელმძღვანელს, მანანა ნიკოლაიშვილს ესაუბრა.

- ქალბატონო მანანა, როგორ ჩატარდა მე-12 კლასელთა გამოსაშვები გამოცდები?
- გამოსაშვებ გამოცდებთან დაკავშირებით, გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორს, მაია მიმინოშვილს არაა დეკლარირებული პასუხები აქვს. ამბობს, ყველაფერი ჩვეულებისამებრ იყო, რაც ტყუილია — ნარჩინებულ მოსწავლეებს მისმა პროგრამამ 6-დან 8 ქულამდე დაუწერა, იშვიათად წერდა ათიანებს. უცხო ენაშიც, ინგლისურენოვანმა ბავშვებმაც კი, დაბალი ნიშნები მიიღეს; მსოფლიო და ევროპულ ტურნირებზე თუ კონკურსებში გამარჯვებულებმა მიიღეს ამ ოთხ საგამოცდო საგანში ექვსი და შვიდი ქულა. რასაკვირველია, არიან ჩაჭრილებიც. ეს ბუნებრივია — სადაც გამოცდაა, იქ ჩაჭრილებიც იქნებიან. იმაზე ვდავობ, რომ ნარჩინებულმა მოსწავლეებმა ძალიან დაბალი ნიშნები მიიღეს.
- თქვენი შეფასებით, ნარჩინებულებს დაბალი ქულები რატომ დაუწერა პროგრამამ?

— გამოცდების ეროვნულ ცენტრს სახელმწიფო არ აკონტროლებს. ეს ქართული კანონმდებლობის ხარვეზია. კანონში ცვლილება შეიტანეს, რომ პრემიერ-მინისტრთან უნდა შეთანხმდეს ცენტრის ხელმძღვანელის კანდიდატურა. თუ პრემიერს უთანხმებ დანიშნვა-გათავისუფლების საკითხს, რატომ არ შეიძლება კანონში ცვლილება, პრემიერ-მინისტრის დონეზე მუდმივმოქმედი კომისია შექმნილიყო და პროფესიონალებით დაკომპლექტებულს ეს დარგი გაეკონტროლებინა? ამ კომისიაში უნდა ყოფილიყვნენ რვა საგნის ცნობილი ექსპერტები და ფსიქოლოგები, ასევე ტესტების ხარისხის დამდგენი სპეციალისტები. გამოსაშვები გამოცდები ისე ჩატარდეს, ტესტების ხარისხზე სახელმწიფოში დასკვნა არ დევეს. არადა, არსებულ ტესტებზე სამინისტროს საგნობრივი ექსპერტების დასკვნები აუცილებლად უნდა იდოს.

- და რატომ არაა ეს დასკვნები გაკეთებული?
- იმიტომ, რომ ესეც კანონმდებლობის ხარვეზია. პრემიერის დონეზე რომ შექმნილიყო მუდმივმოქმედი კომისია, მიმინოშვილი მას დაემორჩილებოდა, სამინისტროს კი, როგორც ფაქტობრივი მასალაზე და ჩანს, არ ემორჩილება, მაგრამ ვიმეორებ — ეს საკანონმდებლო ხარვეზის შედეგია. მიმინოშვილი დასკვნებს არ იძლევა, ამბობს, კონფიდენციალურიაო. რას ჰქვია კონფიდენციალური? თვითონ ინახავს და სახელმწიფო, სამინისტრო, კონფიდენციალურ ინფორმაციას ვერ შეინახავს? ან როგორ შეიძლება, ასეთ ადგილზე, სადაც კორუფციის საფრთხე დიდია, ერთი და იგივე ადამიანები და ექსპერტთა ჯგუფი 14 წელი მუშაობდეს? როგორ, ამდენი დაბალი ნიშანი რომ დაინერა, სახელმწიფო არ არის ვალდებული, კომისია დანიშნოს და გამოიკვლიონ საკითხი? წესით,

ყოველთვის ასე ხდებოდა, ნარჩინებული ბავშვი გამოსაშვებ გამოცდაზე დაბალ ნიშანს თუ მიიღებდა, სამინისტროში იბარებდნენ, სკოლას, დირექტორს, საგნის მასწავლებელს პასუხი უნდა ეგო, რატომ მიიღო ბავშვმა ასეთი დაბალი შეფასება. თუ ვერ დაასაბუთებდნენ, თანამდებობიდან ხსნიდნენ. ეს ხომ ელემენტარული პასუხისმგებლობის საკითხია — ნიშნები გაყალბებულია, ან სკოლამ გააყალბა ან გამოცდების ცენტრმა, შუალედი არ არსებობს. სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ, ეს გამოცდები უხარისხოდ ჩატარდა. მიმინოშვილი ამბობს, რომ სკოლებმა გააყალბა ნიშნები. გამოსაშვებ ცენტრს ვინაა მართალი. მეფე შიშველია, ჰა ბურთი და მოედანი. პრობლემა ისიც, რომ არც მასწავლებელმა, არც დირექტორმა და არც მშობელმა იცის შეფასების კრიტერიუმები. მინისტრის ბრძანებით, ნორმატიული აქტი უნდა დაემტკიცებინათ, მაგრამ რეალურად, გამოცდა ამის გარეშე ჩატარდა, ამიტომ ეს გამოცდები საერთოდ გასაუქმებელია და უნდა დადგეს კონკრეტული პირების პასუხისმგებლობის საკითხი. კეთილი ინებოს ხელისუფლებამ და, ეს საქმე გამოიძიოს. საბოლოოდ, თუ სახელმწიფო ვერ შექმნის გამოცდების ეროვნული ცენტრის კონტროლის სათანადო მექანიზმს, სჯობს, საერთოდ გააუქმოს ეს ცენტრი. ასე ბევრ უსიამოვნებას აიცილებს თავიდან და თანხებსაც დაზოგავს — მართლაც CAT-ის (გამოსაშვები) გამოცდები ათეულობით მილიონი ლარი ჯდება. ეს ფული ბიუჯეტიდან იხარჯება და სჯობს, სკოლების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებას მოხმარდეს, რაც განათლების ხარისხს აამაღლებს.

- გამოცდებზე ჩაჭრილ მოსწავლეებს რა ბედი ელის?
- უსამართლობაა, რომ საქართველოში, ჩაჭრილ მოსწავლეებს ვერაფერი დაინიშნოს გამოცდები? მაგალითად, ერთი ან ორი თვის შემდეგ. რა საჭიროა, ახალგაზრდა ერთი წელი მოვწყვიტოთ აქტიურ ცხოვრებას, წინსვლასა და პროგრესს? არ მესმის, ეს ვის რაში სჭირდება.
- თქვენი პროგნოზით, ერთიან ეროვნულ გამოცდებზეც იქნება გარკვეული პრობლემები?
- ამ გამოცდებზე მოველი ურთულეს ტესტებს, უდაბლეს ნიშნებს და ბევრ ჩაჭრილ აბიტურიენტს. „ქათის“ გამოცდები ერთიანი ეროვნული გამოცდების შესავალი იყო და ხელისუფლებამ ამ საკითხს ყურადღება უნდა მიაქციოს.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

7		6	3			4		
			4		1		7	
		1	8					9
							5	9
6	9	2				7	1	8
8	7							
	1				7	9		
	3		1		8			
		7			4	1		5

		4				2		
	7		8					9
							3	5
8		3	7		1		6	
		5		4		3		
	1		9		6	5		8
7	8							
3				9		4		
		9				8		

	9						3	
5				6				
	1	2	9	8				
	6	5			7	9		
2		8		7			6	
1	4			3	5			
		4	3	2	8			
		6					2	
2							5	

4				1				
	1		8	5	4	3		
	2	8	9					
						6	4	
		9	5		7	3		
7	4							
				9	8	5		
	1	5	7	3		2		
		8						3

ბრიტანელმა მზრუნველი საპარტიო ფაქტორს

უახლოეს თვეებში დიდი ბრიტანეთის მაღაზიებში გაიყიდება სავარძელი, რომელიც ადამიანს სახლის პირობებში უნონობის მდგომარეობას განაცდევინებს. ავეჯის გამომგონებელი კეიტ დიქსონი ამტკიცებს, რომ ამ სახლზე შეკვეთას უკვე მთელი მსოფლიოდან იღებს. სავარძელი, რომელსაც „ლუნგერი“ უწოდებს, გამჭვირვალეა და მაგნიტულია მიმაგრებული, რომელიც სავარძელს სადგამიდან 35 სანტიმეტრის სიმაღლეზე სწევს და შეუძლია 120-კილოგრამიან ადამიანს გაუძლოს. სავარძლის დიზაინზე 4 წელიწადს მუშაობდნენ და ათობით დოლარი დაიხარჯა. დიქსონი ამტკიცებს, რომ ასეთი უჩვეულო ავეჯის შექმნისკენ „ვარსკვლავური ომების“ სატრანსპორტო საშუალებამ უბიძგა. სავარძლის ნეგატიურ მხარეს წარმოადგენს მაგნიტური ველების გავლენა სატელევიზიო სიგნალზე, ასევე მათ შეუძლიათ საკრედიტო ბარათების მუშაობაც შეაფერხონ.

ჩინელებმა ელვის დაჭერა ისწავლეს

ჩინელმა მეცნიერებმა შეიმუშავეს ტექნოლოგია, რომელიც საშუალებას იძლევა, ელვის ენერჯია სამეცნიერო და სანარმოო მიზნისთვის გამოიყენონ. პეკინის ატმოსფერული ფიზიკის ინსტიტუტის სწავლულების თქმით, ამ ტექნოლოგიით ელვას ჰაერში „იჭერენ“ და მისი „გადამისამართება“ ხდება კოლექტორებში, რომელთაც კვლევებისთვის იყენებენ. ელვის „დასაჭერად“ გამოიყენება სპეციალური რაკეტები, რომელსაც საავრო ღრუბელს ესვრიან. რაკეტამ სტარტი გაეღვებამდე რამდენიმე წუთით ადრე უნდა აიღოს, ელვის ენერჯიასა და მის მიერ წარმოებულ ელექტრომაგნიტურ გამოსხივებას კი სასოფლო-სამეურნეო ჯიშების გენური მოდიფიკაციისა თუ ნახევარგამტარების წარმოებისთვის გამოიყენებენ. გარდა ამისა, ახალი ტექნოლოგია მნიშვნელოვნად შეამცირებს ჭექა-ქუხილისგან მიყენებულ ეკონომიკურ ზარალს, რადგან სარაკეტო დარტყმას უსაფრთხო ადგილას განახორციელებენ. სტატისტიკის მიხედვით, ყოველწლიურად ჩინეთში ათასამდე ადამიანი იღუპება, ეკონომიკური ზარალი კი წელიწადში 143 მილიონ დოლარს აღწევს. ჩინელი სწავლულები ცდილობენ, გაეღვება ენერჯეტიკაშიც გამოიყენონ. მეცნიერთა მონაცემებით, ერთი გაეღვებისგან მილიარდი კილოვატი ელექტროენერჯია ინარმოება, მსოფლიოში კი ყოველ წამს 100 ასეთი ფაქტი ხდება.

ბაზრობაზე ცოცხალი მანუკენი დაიქირავა

ერთმა გამჭრიახმა ჩინელმა გამყიდველმა საკუთარ სავაჭრო ადგილთან რიგი დააყენა მას შემდეგ, რაც საკუთარი პროდუქციის რეკლამირებისთვის ცოცხალი მანუკენი დაიქირავა. პუბლის პროვინციის ქალაქ ტანგშანის ბაზრობაზე უამრავი ადამიანი იკრიბება, ამ გაბედულ მოვაჭრესა და მის მოდელს ფოტოებს უღებენ და რასაკვირველია, სოციალური ქსელითაც ავრცელებენ, რამაც გაბედული ჩინელის ნისქვილზე დაასხა წყალი: ბაზრობაზე მის დახლთან ცნობისმოყვარეების რიგი დადგა და ვაჭრობის საქმეც კარგად წავიდა — გაყიდული საქონლის რაოდენობა ორჯერ გაიზარდა.

წინა ნომერში გასული სკანოკრდისა და სუდოკუს პასუხები

ადვილი

სტანდარტი

ადვილი

სტანდარტი

5	2	7	6	4	1	8	9	3
4	9	8	3	2	7	1	6	5
6	3	1	5	8	9	7	4	2
3	6	5	4	1	2	9	8	7
9	8	4	7	6	5	3	2	1
1	7	2	9	3	8	6	5	4
8	1	6	2	7	4	5	3	9
2	5	3	1	9	6	4	7	8
7	4	9	8	5	3	2	1	6

3	5	9	2	8	7	6	1	4
6	4	1	9	5	3	2	8	7
2	8	7	1	4	6	5	9	3
1	9	8	7	6	5	4	3	2
5	3	2	8	1	4	7	6	9
4	7	6	3	2	9	1	5	8
9	6	5	4	7	8	3	2	1
8	2	4	5	3	1	9	7	6
7	1	3	6	9	2	8	4	5

5	6	3	7	4	2	1	9	8
1	8	2	5	9	3	4	7	6
9	4	7	1	8	6	5	3	2
2	5	4	6	7	1	3	8	9
3	9	6	8	5	4	7	2	1
8	7	1	3	2	9	6	5	4
4	3	8	9	1	7	2	6	5
7	2	5	4	6	8	9	1	3
6	1	9	2	3	5	8	4	7

3	9	8	6	7	5	4	2	1
4	2	1	9	3	8	7	6	5
7	6	5	4	2	1	3	9	8
2	1	6	8	4	9	5	3	7
8	4	3	7	5	6	2	1	9
5	7	9	3	1	2	8	4	6
1	8	2	5	6	3	9	7	4
6	5	7	2	9	4	1	8	3
9	3	4	1	8	7	6	5	2

რთული

ექსპერტი

რთული

ექსპერტი

9	2	5	1	4	6	3	8	7
3	1	8	9	2	7	6	5	4
6	7	4	8	5	3	1	2	9
7	3	2	6	9	4	5	1	8
5	9	6	7	1	8	4	3	2
4	8	1	5	3	2	9	7	6
2	5	9	4	7	1	8	6	3
1	6	7	3	8	9	2	4	5
8	4	3	2	6	5	7	9	1

1	8	2	5	9	4	7	6	3
9	6	7	3	2	1	8	5	4
3	5	4	8	7	6	2	1	9
4	3	6	2	8	9	5	7	1
2	1	5	7	4	3	6	9	8
8	7	9	1	6	5	4	3	2
7	4	3	9	5	2	1	8	6
5	2	1	6	3	8	9	4	7
6	9	8	4	1	7	3	2	5

1	5	3	4	8	9	6	2	7
2	9	8	1	7	6	5	4	3
7	6	4	5	2	3	1	8	9
8	3	2	9	5	4	7	1	6
9	7	1	3	6	2	8	5	4
6	4	5	8	1	7	3	9	2
5	2	6	7	4	1	9	3	8
4	1	9	6	3	8	2	7	5
3	8	7	2	9	5	4	6	1

2	3	1	7	6	9	8	5	4
6	8	9	5	2	4	3	1	7
5	7	4	1	8	3	2	6	9
9	5	3	2	4	6	7	8	1
4	6	8	9	1	7	5	3	2
1	2	7	3	5	8	9	4	6
7	4	6	8	3	2	1	9	5
8	1	2	6	9	5	4	7	3
3	9	5	4	7	1	6	2	8

მე-10 გვერდი: 1. ზიპი; 2. მარჯანი; 3. ადვოკატი; 4. ჯორკაეფი; 5. ნიელო; 6. ტაბურეტი; 7. არსი; 8. ურალი; 9. ენდოკრინოლოგია; 10. ივერიელი; 11. ვნებიტი; 12. ტვისტი; 13. რეა; 14. ისლანდია; 15. ვაიო; 16. სასო; 17. იფრინდა; 18. ხიხინი; 19. ვისკი; 20. შალი; 21. ეკვატორი; 22. ვენა; 23. ნაირობი; 24. არფა; 25. ანთრაციტი; 26. ხმა; 27. რისვი; 28. შტეფი; 29. იყალთო; 30. „ასტუდიო“; 31. იუნესკო; 32. ხბო; 33. ონი; 34. ონო; 35. ნერბი; 36. იბისი; 37. ტყვია; 38. ტანძია; 39. ბაუნტი; 40. ამდოდი; 41. იონი; 42. ძუ; 43. დასტინ; 44. ნუ; 45. შილდა; 46. ნათლია; 47. ლია; 48. ლიონ; 49. ცრუ; 50. გრო; 51. იტი; 52. ბოთლი; 53. ტირე; 54. დაიმი; 55. ბაო; 56. ცირკი; 57. ბასტიონი; 58. აი; 59. როგორ; 60. აგრა; 61. ელ; 62. სილა; 63. ბილბაო.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

					3	1	9
		3	1				
	2			3		5	
			4	8		2	3
4				5			7
7	9			3	2		
	1		3				9
					6	4	
2	5	7					

	4		7				
		6		5		9	
8			6		4	7	
2		5		7		4	3
	3						9
6	8		4		2		7
		7	3		5		6
		3		1		8	
					7		4

	9	7		3			5
	8			1	9		4
3			8			2	5
2	7					8	6
9		8			3		1
4		5	9				2
2			4		9	6	

		9	2			1	6
							8
			1	6	9		3
			3			2	
6			5		1		3
		2			6		
	6		7	4	5		
	4						
	2	1			3	8	

ლეიკემიას ერთი პრეპარატით განკურნავენ

ავსტრალიელმა მედიკოსებმა განაცხადეს, რომ ცდები ლეიკემიის სანინალმდეგო ექსპერიმენტულ პრეპარატზე წარმატებით დასრულდა. მეღებურნის ონკოლოგიური ცენტრის ხელმძღვანელის თქმით, წამალ ABT-199-ის ცდების მონაწილე 67 პაციენტი იყო, რომელთაც ქრონიკული ლიმფოციტური ლეიკოზი ჰქონდათ. პრაქტიკულად, ყველა ეს ადამიანი განუკურნებელი ავადმყოფი იყო და საშუალოდ, 18 თვის სიცოცხლე ჰქონდა დარჩენილი, თუმცა საცდელი პრეპარატით თითქმის ერთნაირი მკურნალობის შემდეგ, მათმა 23%-მა დაამარცხა კიბო, 61%-ში კი წანილობრივი რემისია მიღის.

სტერილური სისუფთავე საშიშია

სწავლულებმა კემბრიჯის უნივერსიტეტიდან მშობლებისთვის განკუთვნილი ახალი რეკომენდაციები გამოაქვეყნეს. ბავშვის პატრონებს სპეციალისტები ურჩევენ, სანოვარები არ დაასტერილონ, გაიჩინონ სახლში ძალი და ბავშვს უფლება მისცენ, იატაკზე დაგდებული საჭმელი ჭამოს... მათი თქმით, ეს ყველაფერი ოჯახის ჯანმრთელობას შეუწყობს ხელს, რადგან სტერილური სისუფთავე საშიშია — ასეთ შემთხვევაში სასარგებლო ბაქტერიებიც კვდება, მათი რაოდენობის გასაზრდელად კი აუცილებელია, ხშირად გახვიდეთ ქალაქგარეთ, წაივარჯიშოთ პარკში და ოჯახის წევრებს ხშირად აკოცოთ. გამოკვლევებმა აჩვენა, რომ ის ბავშვები, რომელთა მშობლებიც ნაკლებად იცავდნენ სტერილურ სისუფთავეს, სამჯერ ნაკლებად ავადდებოდნენ ეგზემათი და ასთმით.

ყინულის დიეტა

ამერიკის შეერთებულ შტატებში სულ უფრო მეტი პოპულარობით სარგებლობს ყინულის დიეტა, რომლის ავტორიც გასტროენტეროლოგი ბრაიან ვაინერია. დოქტორმა არა მხოლოდ გააცნო გახდომის მსურველებს ყინულის უპირატესობა, ამ თემაზე წიგნიც The Ice Diet დაწერა და ინტერნეტშიც უფასოდ განათავსა. წიგნში აღწერილია ახალი დიეტის ყველა უპირატესობა და განსაკუთრებული თვისებები. ამერიკელი სწავლულის განცხადებით, ყინული შესანიშნავად წვავს კალორიებს (160 კკალ — ისევე, როგორც 1,6 კილომეტრის გარბენისას), თუმცა ზედმეტად გატაცებაც არ ღირს, საკმარისია, დღე-ღამეში მხოლოდ ერთ კილოგრამამდე მიირთვათ. ვაინერის თქმით, როცა ადამიანი ყინულის მნიშვნელოვან რაოდენობას მიირთმევს, მისი ორგანიზმი წვავს ენერჯიას ყინულის გასადნობად. ყინულით ორმაგი ეფექტის მიღწევა შეიძლება — თან დანაყრდებით და ამავდროულად, კალორიებსაც დანავაგთ. დოქტორის განცხადებით, ყინულის ზომიერად მიღება ადამიანის ჯანმრთელობას არავითარ პრობლემას არ უქმნის. რაც შეეხება კბილებს, ყინულმა, დაკვნეტისას, შესაძლოა, ემალი და ღრძილები დააზიანოს, ამ შემთხვევაში ექიმი მსურველებს ურჩევს, ყინული ან პირში გააღონ, ანდა დაფხვან და ისე მიირთვან.

Appraisal.ile

შპს „ავკრაისალი“ გთავაზობთ,

უძრავი და მოძრავი ქონების უაფასეხას

ალექსანდრე ფარცელაძე
 მისამართი: ნუსხუბისი №16ა
 ტელ.: (5)99 22 98 33
 ელ-ფოსტა: a.purtseladze@gmail.com

ტელეკომპანია „თრიალეთი“

რეკლამა „თრიალეთზე“
 დაგვიკავშირდით

032 239 38 23
 599 25 13 31

www.trialeti.ge
 trialeti@trialeti.ge

თბილისი:
 ნუკუბიდის ქ. N12/1

ვერსია

მისამართი: ქ.თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7.
 e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge
 UDC(უაპ)070.48:32(479.22)3-387

დამფუძნებელი და მთავარი რედაქტორი
 მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77
 პასუხისმგებელი რედაქტორი: ნინო ლურსმანაშვილი
 მმართველი: მაია მიშელაძე, ნინო კომახიძე,
 რუსუდან შელია, გიორგი იაშვილი, მერაბ ბერიძე.
 სტილისტი: ნინო ებანიძე
 დიზაინერი – გიორგი ლომსაძე
 ტელ: 2942399

დაცულია საავტორო უფლებები.
 რედაქციაში შემოსული მასალები უკან არ ბრუნდება.
 სტატიაში მოყვანილ ფაქტებსა და ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხს აგებს ავტორი. პრეტენზიის შემთხვევაში დაგვიკავშირდით 14 დღის განმავლობაში.

ჩვენ პითვლით დაშვიანების ნებას

www.cesko.ge